

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

2011/0438(COD)

3.10.2012

ADVIES

van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

voor de Commissie interne markt en consumentenbescherming

inzake het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad
inzake overheidsopdrachten
(COM(2011)0896 – C7-0006/2012 – 2011/0438(COD))

Rapporteur voor advies: Birgit Sippel

PA_Legam

BEKNOPTE MOTIVERING

Het voorstel van de Commissie voor een Richtlijn inzake openbare aanbesteding speelt in het kader van de strategie "Europa 2020" voor slimme, duurzame en inclusieve groei (COM(2010)2020) een beslissende rol. De openbare aanbesteding moet een hoog werkgelegenheidsniveau sterker bevorderen, evenals andere doelen helpen te bereiken, vooral op het gebied van milieu- en sociaal beleid.

De Commissie wil met het voorstel in de eerste plaats de "verhoging van de efficiëntie van de publieke uitgaven [...] in de zin van een optimale prijs/kwaliteitsverhouding" bereiken, aan de andere kant wil ze de mogelijkheid creëren om de "openbare aanbesteding beter ter ondersteuning van gemeenschappelijke maatschappelijke doelen te gebruiken, bv. op het gebied van milieubescherming, [...] werkgelegenheid en sociale integratie en garantie van de beste bepalingen voor het tot stand brengen van hoogwaardige sociale dienstverlening". Deze benadering is verheugend. De voorstellen van de Commissie gaan evenwel niet ver genoeg en blijven al te vrijblijvend, zeker wat sociale duurzaamheid betreft.

In de Europese Unie besteedt de regering ongeveer 18% van het bbp aan openbare leverings-, bouw- en dienstverleningsopdrachten, dat wil zeggen dat de hervorming van de voorschriften van aanbestedingen een cruciale hefboom voor meer duurzaamheid in de gemeenschap is. Daar het om publieke gelden gaat is de verantwoordelijkheid zeer groot, om dit geld niet voor kortetermijndoelen uit te geven, maar als een langetermijnsinvestering in de gemeenschap te beschouwen. In dat opzicht staan de autoriteiten dus extra onder druk.

Om dit doel te bereiken is een brede aanpak nodig. De volgende punten zijn daarbij zeer belangrijk:

- Het criterium van de voordeligste kosten moet, zonder dat er iets in de plaats komt, geschrapt worden. Het criterium van het "economische voordeligste aanbod" biedt voldoende flexibiliteit om ook de prijs van een aanbod daarin te betrekken. Om duidelijk te maken wat met het "economisch voordeligste aanbod" bedoeld wordt, moet dit het "economisch voordeligste en meest duurzame" aanbod heten (MEAST).
- De geldende werk- en sociale normen zouden niet enkel in de overwegingen aangesneden moeten worden, maar ook in de artikelen. Alle voorschriften die in de werkplaats van toepassing zijn en door internationale overeenkomsten en Europese voorschriften, maar ook door nationale wetgeving, vonnissen of cao's vastgelegd zijn, moeten toegepast worden - ook in grensoverschrijdende situaties.

Daarnaast moet de opdrachtgever ook de mogelijkheid hebben, andere vormen van sociale criteria in de technische specificaties en/of gunningscriteria te integreren, bijv. de creatie van arbeidsvoorwaarden voor benadeelde groepen, gelijkstelling, toegang tot opleidingsmaatregelen of eerlijke handel. Al bij aanvang van de procedure moet bepaald kunnen worden of de bieder ook aan deze criteria kan voldoen. Ook externe sociale kosten met betrekking tot de inhoud van de opdracht zouden daartoe moeten behoren.

- Bij de zeer voordelige aanboden moeten de criteria verscherpt worden, want het is volkomen voldoende wanneer een aanbod ofwel 25% voordeliger dan het gemiddelde van de ingediende aanboden, of 10% voordeliger als het daarna voordeligste aanbod is, om zo voordelig te zijn dat bepaalde elementen nader verklaard zouden moeten worden.

- De voorschriften inzake onderaannesteding van het voorstel van de Commissie gaan niet ver genoeg. De bieder moet in zijn aanbod niet enkel op de vraag van zijn onderaannemer ingaan, maar deze ook benoemen en identificeerbaar maken, door hun contactgegevens en wettelijke vertegenwoordiger te vermelden. Bovendien moeten de hoofdaannemers en alle tussenliggende onderaannemers in geval van het niet nakomen van voorschriften inzake sociaal en arbeidsrecht, gezondheid en veiligheid op de werkplaats en arbeidsvoorwaarden aansprakelijk gesteld kunnen worden.
- Het nieuwe kapitaal voor sociale dienstverlening moet een betere bescherming van de kwaliteit van persoonsgebonden dienstverlening mogelijk maken. Daarvoor moet het verplicht zijn rekening te houden met bepaalde kwaliteitscriteria. De aanbesteding van openbare opdrachten mag bovendien in geen geval enkel op grond van de voordeligste prijs gebeuren. Bovendien is het noodzakelijk het hoofdstuk over de voorschriften voor uitsluitingscriteria, onderaannestedingen en het respect voor de op de arbeidsplaats geldende arbeids- en sociale normen te vervolledigen.
- Voor de correcte omzetting is het belangrijk hoofdstuk IV inzake governance te vervolledigen. Zo zouden aannemers, bij wie aanzienlijke en aanhoudende tekorten bij de uitvoering van de opdracht vastgesteld worden, in een register opgenomen moeten worden, dat voor overheidsaannemers toegankelijk moet zijn en als uitsluitingsreden moet gelden. Het toezicht op de toepassing van de voorschriften inzake aanbesteding, vooral van de in de arbeidsomgeving geldende werk- en sociale normen, moet eveneens door de publieke Raad van Toezicht gewaarborgd worden.

AMENDEMENTEN

De Commissie werkgelegenheid en sociale zaken verzoekt de ten principale bevoegde Commissie interne markt en consumentenbescherming de volgende amendementen op te nemen in haar verslag:

Amendement 1

Voorstel voor een richtlijn Overweging 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

(1) Wanneer door of namens overheden van de lidstaten overheidsopdrachten worden gegund, moeten de beginselen van **het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie** worden geëerbiedigd, met name het vrije verkeer van goederen, de vrijheid van vestiging en het vrij verlenen van diensten, alsmede de daarvan afgeleide beginselen, zoals gelijke behandeling, niet-discriminatie, wederzijdse erkenning, evenredigheid en transparantie. Voor overheidsopdrachten

Amendement

(1) Wanneer door of namens overheden van de lidstaten overheidsopdrachten worden gegund, moeten de beginselen van **de Verdragen** worden geëerbiedigd, met name het vrije verkeer van goederen, de vrijheid van vestiging en het vrij verlenen van diensten, alsmede de daarvan afgeleide beginselen, zoals gelijke behandeling, niet-discriminatie, wederzijdse erkenning, evenredigheid en transparantie **en de verdeling van bevoegdheden zoals vastgelegd in artikel 14, lid 1, VWEU en**

met een waarde boven een bepaald drempelbedrag moeten echter bepalingen worden opgesteld die nationale procedures voor aanbestedingen coördineren om te waarborgen dat deze beginselen in de praktijk worden geëerbiedigd en dat overheidsopdrachten wordt opengesteld voor mededinging.

Protocol nr. 26. De Europese richtlijn overheidsopdrachten moet de ruime beslissingsbevoegdheid waar overheidsdiensten bij het uitvoeren van hun openbaredienstverleningstaken over beschikken, eerbiedigen. Voor overheidsopdrachten met een waarde boven een bepaald drempelbedrag moeten echter bepalingen worden opgesteld die nationale procedures voor aanbestedingen coördineren om te waarborgen dat deze beginselen in de praktijk worden geëerbiedigd en dat overheidsopdrachten wordt opengesteld voor mededinging.

Amendement 2

Voorstel voor een richtlijn

Overweging 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

(2) Overheidsopdrachten spelen in de Europa 2020-strategie een belangrijke rol en zijn een van de marktinstrumenten die kunnen worden ingezet om een slimme, duurzame en inclusieve groei te bereiken en tegelijkertijd overheidsmiddelen zo efficiënt mogelijk te gebruiken. Met het oog daarop moeten de bestaande aanbestedingsregels die zijn vastgesteld krachtens Richtlijn 2004/17/EG van het Europees Parlement en de Raad van 31 maart 2004 houdende coördinatie van de procedures voor het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten en Richtlijn 2004/18/EG van het Europees Parlement en de Raad van 31 maart 2004 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten, worden herzien en gemoderniseerd om de efficiëntie van de overheidsuitbestedingen te verhogen, in het bijzonder door de deelneming van kleine en middelgrote ondernemingen aan overheidsopdrachten te bevorderen, en om aanbesteders in staat te stellen

Amendement

(2) Overheidsopdrachten spelen in de Europa 2020-strategie een belangrijke rol en zijn een van de marktinstrumenten die kunnen worden ingezet om een slimme, duurzame en inclusieve groei te bereiken en tegelijkertijd overheidsmiddelen zo efficiënt mogelijk te gebruiken. Met het oog daarop moeten de bestaande aanbestedingsregels die zijn vastgesteld krachtens Richtlijn 2004/17/EG van het Europees Parlement en de Raad van 31 maart 2004 houdende coördinatie van de procedures voor het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten en Richtlijn 2004/18/EG van het Europees Parlement en de Raad van 31 maart 2004 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten, worden herzien en gemoderniseerd ***om aanbesteders in staat te stellen overheidsopdrachten beter te gebruiken ter ondersteuning van duurzame ontwikkeling, innovatie, sociale integratie en andere gemeenschappelijke maatschappelijke doelen, om***

overheidsopdrachten beter te gebruiken ter ondersteuning van gemeenschappelijke maatschappelijke doelen. Er is ook behoefte aan verduidelijking van de basisbegrippen en -concepten om de rechtszekerheid te verhogen en om rekening te houden met een aantal aspecten van de desbetreffende vaste rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie.

dientengevolge de efficiëntie van de overheidsuitbestedingen te verhogen **en de beste prijs-kwaliteitverhouding te garanderen**, in het bijzonder door de deelneming van kleine en middelgrote ondernemingen aan overheidsopdrachten te bevorderen, en om aanbesteders in staat te stellen overheidsopdrachten beter te gebruiken ter ondersteuning van gemeenschappelijke maatschappelijke doelen **ten einde nieuwe duurzame banen te creëren**. Er is ook behoefte aan **een vereenvoudiging van de EU-voorschriften voor overheidsopdrachten, in het bijzonder ten aanzien van de methode die gebruikt wordt om de duurzaamheidsdoelstellingen te bereiken die zouden moeten worden opgenomen in het beleid inzake overheidsopdrachten en aan** verduidelijking van de basisbegrippen en -concepten om de rechtszekerheid te verhogen en om rekening te houden met een aantal aspecten van de desbetreffende vaste rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie. **Deze richtlijn vormt uitsluitend wetgeving die bepaalt op welke wijze moet worden aanbesteed.**

Amendement 3

Voorstel voor een richtlijn

Overweging 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

(5) Overeenkomstig **artikel 11** van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie moeten eisen inzake milieubescherming worden geïntegreerd in de omschrijving en uitvoering van het beleid en het optreden van de Unie, in het bijzonder met het oog op het bevorderen van duurzame ontwikkeling. In deze richtlijn wordt aangegeven hoe de aanbestedende diensten aan de bescherming van het milieu en het bevorderen van duurzame ontwikkeling kunnen bijdragen, met de verzekering dat zij voor hun opdrachten tegelijk de beste

Amendement

(5) Overeenkomstig **de artikelen 9, 10 en 11** van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie moeten eisen inzake milieubescherming **en sociale overwegingen** worden geïntegreerd in de omschrijving en uitvoering van het beleid en het optreden van de Unie, in het bijzonder met het oog op het bevorderen van duurzame ontwikkeling. In deze richtlijn wordt aangegeven hoe de aanbestedende diensten aan de bescherming van het milieu en het bevorderen van duurzame ontwikkeling kunnen bijdragen **en hoe zij hun**

prijs-kwaliteitverhouding kunnen verkrijgen.

beslissingsbevoegdheid kunnen aanwenden om technische specificaties en toewijzingscriteria vast te stellen ten einde duurzame overheidsopdrachten te realiseren, met de verzekering dat er een verband is met het voorwerp van de opdracht en zij voor hun opdrachten tegelijk de beste prijs-kwaliteitverhouding kunnen verkrijgen. Ingevolge artikel 9 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie moet er rekening gehouden worden met de eisen in verband met de waarborging van een adequate sociale bescherming en de bestrijding van sociale uitsluiting bij de bepaling en de uitvoering van het beleid en optreden van de Unie, in het bijzonder om een hoog niveau van werkgelegenheid te bevorderen. In deze richtlijn wordt ook aangegeven hoe de aanbestedende diensten aan de bevordering van sociale criteria en de verbetering van de rechten van werknemers kunnen bijdragen en daarbij kunnen waarborgen de beste sociale kwaliteit voor hun contracten te krijgen door het aanmoedigen van duurzame overheidsopdrachten, eerbiediging van alle sociale criteria in alle stadia van het aanbestedingsproces en eerbiediging van de verplichtingen op het gebied van sociale en arbeidsbescherming, arbeidsvoorwaarden en milieurecht uit hoofde van wetgeving van de Unie en/of nationale wetgeving en/of collectieve overeenkomsten op het terrein van sociale bepalingen of bepalingen op het gebied van arbeidsbescherming en arbeidsomstandigheden of milieuwetgeving, dan wel van de internationale sociale bepalingen en bepalingen ter bescherming van het milieu zoals opgenomen in bijlage XI, die van kracht zijn in de lidstaat, de regio of de plaats waar de werken moeten worden uitgevoerd of de diensten moeten worden verricht.

Motivering

De verwijzing naar de horizontale sociale clause, een nieuwigheid in het Verdrag van

Lissabon, is essentieel voor duurzame overheidsopdrachten en voor het omvatten van horizontale sociale criteria doorheen de hele aanbestedingsprocedure.

Amendement 4

Voorstel voor een richtlijn Overweging 5 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(5 bis) Deze richtlijn mag lidstaten niet verhinderen te voldoen aan IAO-Verdrag nr. 94 inzake arbeidsclausules bij openbare aanbestedingen en moedigt de opname van arbeidsclausules in openbare aanbestedingen aan;

Motivering

IAO-Verdrag nr. 94 voorziet erin dat openbare contracten arbeidsclausules moeten omvatten die gelijke behandeling voorzien voor lokale werkers. Lidstaten die dit verdrag hebben geratificeerd mogen er niet van worden weerhouden de bepalingen daarvan te eerbiedigen. Deze verduidelijking is vooral belangrijk in de context van de uitspraak van het Hof van justitie in de zaak C-346/06 (Rüffert).

Amendement 5

Voorstel voor een richtlijn Overweging 11

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(11) Andere categorieën van diensten hebben vanwege hun aard nog steeds een beperkte grensoverschrijdende dimensie. Het gaan dan met name om diensten aan personen zoals sociale diensten, gezondheidszorg en onderwijs. Deze diensten worden verstrekt binnen een bijzondere context die sterk varieert naargelang van de lidstaten, hetgeen te wijten is aan verschillende culturele tradities. **Daarom** moet een specifieke regeling worden ingevoerd **voor opdrachten voor deze diensten**, met een hogere drempel van 500 000 euro. Tenzij concrete aanwijzingen van het tegendeel bestaan, zoals financiering van grensoverschrijdende projecten door de

(11) Andere categorieën van diensten hebben vanwege hun aard nog steeds een beperkte grensoverschrijdende dimensie. Het gaan dan met name om diensten aan personen zoals sociale diensten, gezondheidszorg en onderwijs. Deze diensten worden verstrekt binnen een bijzondere context die sterk varieert naargelang van de lidstaten, hetgeen te wijten is aan verschillende culturele tradities. **Deze zijn van nature moeilijk te verenigen met de regels van de interne markt voor overheidsopdrachten. Daarom zouden overheden de voorkeur moeten geven aan andere manieren om deze diensten te verlenen en moeten ze een hoge kwaliteit verzekeren van de**

Unie, zullen aanbieders uit andere lidstaten over het algemeen weinig belangstelling hebben voor diensten aan personen met een waarde onder deze drempel. Opdrachten voor diensten aan personen die deze drempel overschrijden, moeten over heel de Unie transparant verlopen. Wegens het belang van de culturele context en het gevoelige karakter van deze diensten **moeten** de lidstaten een grote vrijheid **krijgen** om de keuze van de dienstverrichters te organiseren zoals zij dat het meest passend achten. In de voorschriften van deze richtlijn wordt rekening gehouden met die noodzaak en wordt alleen de naleving van de basisbeginselen van transparantie en gelijke behandeling verplicht gesteld, en er wordt voor gezorgd dat aanbestedende diensten voor de keuze van dienstverrichters specifieke kwaliteitscriteria kunnen toepassen zoals vastgesteld in het facultatieve Europees kwaliteitskader voor sociale diensten van het Comité voor sociale bescherming van de Europese Unie. Lidstaten en/of aanbestedende diensten blijven vrij om deze diensten zelf te verrichten of om sociale diensten zo te organiseren dat er geen sprake is van gunning van overheidsopdrachten, bijvoorbeeld door deze diensten alleen te financieren of door licenties of machtigingen te verlenen aan alle ondernemers die beantwoorden aan de vooraf door de aanbestedende dienst vastgestelde voorwaarden, zonder beperkingen of quota, op voorwaarde dat dit systeem met voldoende publiciteit gepaard gaat en aan het transparantiebeginsel en het discriminatieverbod voldoet.

verleende sociale diensten indien ze desondanks besluiten de procedures voor overheidsopdrachten toe te passen. Met het oog op een hogere kwaliteit van die diensten moet in opdrachten een specifieke regeling worden ingevoerd met een hogere drempel van 500 000 euro. Tenzij concrete aanwijzingen van het tegendeel bestaan, zoals financiering van grensoverschrijdende projecten door de Unie, zullen aanbieders uit andere lidstaten over het algemeen weinig belangstelling hebben voor diensten aan personen met een waarde onder deze drempel. Opdrachten voor diensten aan personen die deze drempel overschrijden, moeten over heel de Unie transparant verlopen. Wegens het belang van de culturele context, het gevoelige karakter van deze diensten, het subsidiariteitsbeginsel, Protocol nr. 26 betreffende de diensten van algemeen belang, artikel 14 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en artikel 36 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, hebben de lidstaten een grote vrijheid om de keuze van de dienstverrichters te organiseren zoals zij dat het meest passend achten, zo goed mogelijk toegesneden op de behoeften van de gebruikers en rekening houdend met de verschillen in behoeften en voorkeuren die voortkomen uit verschillende geografische, sociale of culturele situaties, en ten einde de universele toegankelijkheid, de continuïteit en de beschikbaarheid van de diensten in alle gebieden van de Unie te waarborgen. In de voorschriften van deze richtlijn wordt rekening gehouden met die noodzaak en wordt alleen de naleving van de basisbeginselen van transparantie en gelijke behandeling verplicht gesteld, en er wordt voor gezorgd dat aanbestedende diensten voor de keuze van dienstverrichters specifieke kwaliteitscriteria kunnen toepassen zoals vastgesteld in het facultatieve Europees kwaliteitskader voor sociale diensten van het Comité voor sociale bescherming van de Europese Unie ***die ten doel hebben een***

hoog niveau van kwaliteit, continuïteit, toegankelijkheid, betaalbaarheid, beschikbaarheid en volledigheid van de diensten, de specifieke behoeften van verschillende categorieën gebruikers, waaronder groepen die zich in een benadeelde of kwetsbare positie bevinden, tevredenheid en sociale integratie van de gebruikers, de betrokkenheid en inspraak van de gebruikers en, indien van toepassing, de innovatie te verzekeren. Met criteria die verband houden met de sociale en arbeidsvoorwaarden, de gezondheid en veiligheid van de werknemers, de sociale zekerheid en de arbeidsomstandigheden moet in het bijzonder rekening worden gehouden. Lidstaten en/of aanbestedende diensten blijven vrij om deze diensten zelf te verrichten, met inbegrip van verticale "interne" verrichting of horizontale intercommunale (openbaar-openbaar) samenwerking, of om sociale diensten zo te organiseren dat er geen sprake is van gunning van overheidsopdrachten, bijvoorbeeld door deze diensten alleen te financieren of door licenties of machtigingen te verlenen aan alle ondernemers die beantwoorden aan de vooraf door de aanbestedende dienst vastgestelde voorwaarden, zonder beperkingen of quota, op voorwaarde dat dit systeem met voldoende publiciteit gepaard gaat en aan het transparantiebeginsel en het discriminatieverbod voldoet. Volgens de jurisprudentie van het Hof, in het bijzonder de uitspraak in zaak C-70/95 (Sodemare), kan het aanbestedende diensten toegestaan worden om contracten te reserveren voor non-profitorganisaties, indien een dergelijke beperking wordt voorzien door nationale wetgeving die verenigbaar is met Europese wetgeving, indien het noodzakelijk en proportioneel is om bepaalde sociale doelstellingen van het nationale sociale stelsel te behalen.

Motivering

De eerbiediging van de basisbeginselen die een hoge kwaliteit van sociale diensten waarborgen, moet een bindend gegeven zijn. Het feit dat lidstaten naar eigen goeddunken kunnen kiezen hoe diensten van algemeen belang verricht worden moet de nadruk krijgen. Het moet duidelijk zijn dat andere manieren om die diensten te verrichten waar geen aanbestedingsprocedures aan te pas komen (d.w.z. interne verrichting of horizontale intercommunale samenwerking, dan wel specifiek nationale systemen als het Duitse 'sozialrechtliches Dreiecksverhältnis' ook bestaan en conform de EU-wetgeving zijn. De verwijzing naar de uitspraak van het Hof in zaak C-70/95 (Sodemare) om contracten voor non-profitorganisaties.

Amendement 6

Voorstel voor een richtlijn Overweging 19

Door de Commissie voorgestelde tekst

(19) Elektronische informatie- en communicatiemiddelen kunnen de bekendmaking van opdrachten in aanzienlijke mate vereenvoudigen en de efficiëntie en transparantie van aanbestedingsprocedures verbeteren. Dit zou de standaardvorm moeten worden voor mededeling en uitwisseling van informatie in aanbestedingsprocedures. Door het gebruik van elektronische middelen wordt ook tijd bespaard. Bijgevolg dienen bij gebruik van elektronische middelen de minimumtermijnen te worden verkort, op voorwaarde echter dat deze verenigbaar zijn met de specifieke verzendingsmethoden die in de Unie worden toegepast. Bovendien kunnen elektronische informatie- en communicatiemiddelen met passende functionaliteiten de aanbestedende diensten helpen fouten die zich tijdens de aanbestedingsprocedure voordoen, te voorkomen, op te sporen en te corrigeren.

Amendement

(19) Elektronische informatie- en communicatiemiddelen kunnen de bekendmaking van opdrachten in aanzienlijke mate vereenvoudigen, **administratieve lasten zoals transactiekosten voor met name mkb-bedrijven terugdringen** en de efficiëntie en transparantie van aanbestedingsprocedures verbeteren. Dit zou de standaardvorm moeten worden voor mededeling en uitwisseling van informatie in aanbestedingsprocedures. Door het gebruik van elektronische middelen wordt ook tijd bespaard. Bijgevolg dienen bij gebruik van elektronische middelen de minimumtermijnen te worden verkort, op voorwaarde echter dat deze verenigbaar zijn met de specifieke verzendingsmethoden die in de Unie worden toegepast. Bovendien kunnen elektronische informatie- en communicatiemiddelen met passende functionaliteiten de aanbestedende diensten helpen fouten die zich tijdens de aanbestedingsprocedure voordoen, te voorkomen, op te sporen en te corrigeren.

Amendement 7

Voorstel voor een richtlijn Overweging 25 bis (nieuw)

(25 bis) De lidstaten moeten gestimuleerd worden om dienstencheques te gebruiken, een nieuw effectief instrument voor het regelen van overheidsdiensten.

Onder een "systeem van dienstencheques" wordt verstaan een systeem waarbij een aanbestedende dienst een dienstencheque verstrekt aan een klant, die daarmee een dienst kan aankopen bij een dienstverlener die door de aanbestedende dienst in het systeem van dienstencheques is opgenomen. De aanbestedende dienst betaalt de waarde van de dienstencheque aan de dienstverlener.

Dit systeem komt kmo's ten goede, omdat het zeer eenvoudig is om aan het systeem deel te nemen. Met dienstencheques hebben de burgers de vrijheid om te kiezen uit verschillende dienstverleners. Ook de aanbestedende dienst profiteert van de dienstencheques, omdat dit systeem veel eenvoudiger op te zetten is dan een traditionele openbare aanbesteding.

Het systeem van dienstencheques valt niet onder de Europese regeling voor aanbestedingen of onder onderhavige richtlijn.

Amendement 8

Voorstel voor een richtlijn

Overweging 27

Door de Commissie voorgestelde tekst

(27) De technische specificaties die door de aanbestedende diensten worden opgesteld, moeten ervoor zorgen dat overheidsopdrachten voor mededinging voor mededinging worden opengesteld. Daarom moet het mogelijk zijn inschrijvingen in te dienen waarin de diversiteit van technische oplossingen tot

Amendement

(27) De technische specificaties die door de aanbestedende diensten worden opgesteld, moeten ervoor zorgen dat overheidsopdrachten voor mededinging voor mededinging worden opengesteld. Daarom moet het mogelijk zijn inschrijvingen in te dienen waarin de diversiteit van technische oplossingen tot

uiting komt, zodat er een voldoende hoog niveau van concurrentie ontstaat. Bijgevolg moeten de technische specificaties op zodanige wijze worden opgesteld dat een kunstmatige beperking van de concurrentie wordt vermeden door het invoeren van voorschriften die een specifieke ondernemer bevoordelen, wanneer deze voorschriften geënt zijn op de basiskenmerken van leveringen, diensten of werken zoals deze gewoonlijk door de betrokken ondernemer worden aangeboden. Door de technische specificaties op te stellen in termen van functionele prestaties en eisen kan in het algemeen aan deze doelstelling worden voldaan en wordt innovatie in de hand gewerkt. Bij verwijzing naar een Europese norm, of bij gebreke daarvan naar een nationale norm, moeten inschrijvingen op basis van andere gelijkwaardige oplossingen die voldoen aan de voorschriften van de aanbestedende diensten, door de aanbestedende diensten in overweging worden genomen. Om de gelijkwaardigheid aan te tonen, kunnen inschrijvers verplicht worden bewijsmiddelen aan te voeren die door derden gecontroleerd zijn; andere passende bewijsmiddelen, zoals een technisch dossier van de fabrikant, kunnen echter ook worden aanvaard wanneer de betrokken ondernemer geen toegang heeft tot deze certificaten of testverslagen, of deze niet binnen de geldende termijnen kan verkrijgen.

Amendement 9

Voorstel voor een richtlijn Overweging 28

Door de Commissie voorgestelde tekst

(28) Aanbestedende diensten die werken, leveringen of diensten met specifieke milieu-, sociale of andere kenmerken

uiting komt, zodat er een voldoende hoog niveau van concurrentie ontstaat. Bijgevolg moeten de technische specificaties op zodanige wijze worden opgesteld **en toegepast conform de beginselen transparantie en niet-discriminatie** dat een kunstmatige beperking van de concurrentie wordt vermeden door het invoeren van voorschriften die een specifieke ondernemer bevoordelen, wanneer deze voorschriften geënt zijn op de basiskenmerken van leveringen, diensten of werken zoals deze gewoonlijk door de betrokken ondernemer worden aangeboden. Door de technische specificaties op te stellen in termen van functionele prestaties en eisen kan in het algemeen aan deze doelstelling worden voldaan en wordt innovatie in de hand gewerkt. Bij verwijzing naar een Europese norm, of bij gebreke daarvan naar een nationale norm, moeten inschrijvingen op basis van andere gelijkwaardige oplossingen die voldoen aan de voorschriften van de aanbestedende diensten, door de aanbestedende diensten in overweging worden genomen. Om de gelijkwaardigheid aan te tonen, kunnen inschrijvers verplicht worden bewijsmiddelen aan te voeren die door derden gecontroleerd zijn; andere passende bewijsmiddelen, zoals een technisch dossier van de fabrikant, kunnen echter ook worden aanvaard wanneer de betrokken ondernemer geen toegang heeft tot deze certificaten of testverslagen, of deze niet binnen de geldende termijnen kan verkrijgen.

Amendement

(28) Aanbestedende diensten die werken, leveringen of diensten met specifieke milieu-, sociale of andere kenmerken

wensen aan te kopen, moeten daarvoor kunnen verwijzen naar specifieke keuren, zoals het Europese milieukeur, (pluri-)nationale milieukeuren of andere keuren, op voorwaarde dat de voorschriften voor de keur verband houden met het voorwerp van de opdracht, zoals de beschrijving van het product en wijze van aanbidding, waaronder verpakkingsvereisten. Voorts is het belangrijk dat deze voorschriften worden omschreven en vastgesteld op basis van objectief controleerbare criteria, met gebruik van een procedure waaraan belanghebbenden, zoals overheidsinstanties, consumenten, fabrikanten, distributeurs en milieuorganisaties kunnen deelnemen, en dat de keur toegankelijk en beschikbaar is voor alle betrokken partijen.

wensen aan te kopen, moeten daarvoor kunnen verwijzen naar specifieke keuren, zoals het Europese milieukeur, (pluri-)nationale milieukeuren of andere keuren, op voorwaarde dat de voorschriften voor de keur verband houden met het voorwerp van de opdracht, zoals de beschrijving van het product en wijze van aanbidding, waaronder verpakkingsvereisten. Voorts is het belangrijk dat deze voorschriften worden omschreven en vastgesteld op basis van objectief controleerbare criteria, met gebruik van een procedure waaraan belanghebbenden, zoals overheidsinstanties, consumenten, fabrikanten, distributeurs, **maatschappelijke organisaties** en milieuorganisaties kunnen deelnemen, en dat de keur toegankelijk en beschikbaar is voor alle betrokken partijen.

Amendement 10

Voorstel voor een richtlijn Overweging 29 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(29 bis) Enerzijds dient erop gewezen te worden dat het personeel van aanbestedende diensten en individuele instanties goed moet worden opgeleid en anderzijds dat bij wijze van langetermijnstrategie in de aanbestedingsvoorwaarden ook de vaardigheids- en opleidingseisen moeten worden gespecificeerd; er dient echter ook op gewezen te worden dat deze componenten wel concreet verband moeten houden met het voorwerp van de opdracht, dat zij daartoe in een juiste verhouding moeten staan en economisch voordeel moeten opleveren.

Amendement 11

Voorstel voor een richtlijn Overweging 32 bis (nieuw)

(32 bis) Het creëren van banen is sterk afhankelijk van kleine en middelgrote ondernemingen. Kmo's zijn er in geslaagd zelfs in tijden van economische crisis nieuwe, duurzame werkgelegenheid te creëren. Aangezien overheidsdiensten ongeveer 18% van het bbp aan overheidsopdrachten besteden, heeft deze wettelijke regeling grote invloed op het vermogen van kmo's om nieuwe banen te blijven creëren. Dientengevolge moeten kmo's een zo goed mogelijke toegang tot overheidsopdrachten krijgen, zowel boven als onder de in deze richtlijn vastgestelde drempels. De lidstaten en de aanbestedende diensten moeten sterk gestimuleerd worden om, in aanvulling op de instrumenten die specifiek bedoeld zijn om kmo's meer bij de markt voor overheidsopdrachten te betrekken, kmo-vriendelijke strategieën inzake overheidsopdrachten te creëren. Het werkdocument van de diensten van de Commissie "European code of best practices facilitating access by SMEs to public procurement contracts" (Europese gedragscode ter bevordering van de toegang van het mkb tot overheidsopdrachten), SEC(2008)2193, heeft als doel lidstaten te helpen bij het opstellen van nationale strategieën, programma's en actieplannen ten einde de deelneming van kmo's aan deze markten te verbeteren. Doeltreffend beleid inzake overheidsopdrachten moet coherent zijn. De nationale, regionale en lokale overheden moeten de in de richtlijn vastgelegde regels strikt naleven, anderzijds blijft het uiterst belangrijk om algemene beleidsmaatregelen ten uitvoer te leggen waarmee de toegang van kmo's tot de markten voor overheidsopdrachten wordt verbeterd, vooral gelet op het creëren van banen.

Voorstel voor een richtlijn Overweging 34

Door de Commissie voorgestelde tekst

(34) Overheidsopdrachten mogen niet worden gegund aan ondernemers die hebben deelgenomen aan een criminele organisatie of die zich schuldig hebben gemaakt aan omkoping, fraude ten nadele van de financiële belangen van de Unie of het witwassen van geld. Niet-betaling van belastingen of socialezekerheidsbijdragen moet eveneens worden bestraft met verplichte uitsluiting op het niveau van de Unie. Voorts moet aan aanbestedende diensten de mogelijkheid worden gelaten gegadigden of inschrijvers uit te sluiten wegens schending van milieu- of sociale verplichtingen, inclusief regels over toegankelijkheid voor gehandicapte personen of andere vormen van ernstige beroepsfouten zoals schendingen van mededingingsregels of intellectuele-eigendomsrechten.

Amendement 13

Voorstel voor een richtlijn Overweging 37

Door de Commissie voorgestelde tekst

(37) De gunning van opdrachten dient te geschieden op basis van objectieve criteria die ervoor zorgen dat het discriminatieverbod en de beginselen van transparantie **en** gelijke behandeling in acht worden genomen. Deze criteria moeten waarborgen dat inschrijvingen in een situatie van daadwerkelijke mededinging worden beoordeeld, ook wanneer de aanbestedende diensten werken, leveringen of diensten van hoge kwaliteit verlangen die optimaal aansluiten op hun behoeften, bijvoorbeeld in het geval waarin de gekozen gunningscriteria factoren

Amendement

(34) Overheidsopdrachten mogen niet worden gegund aan ondernemers die hebben deelgenomen aan een criminele organisatie of die zich schuldig hebben gemaakt aan omkoping, fraude ten nadele van de financiële belangen van de Unie of het witwassen van geld. Niet-betaling van belastingen of socialezekerheidsbijdragen moet eveneens worden bestraft met verplichte uitsluiting op het niveau van de Unie. Voorts moet aan aanbestedende diensten de mogelijkheid worden gelaten gegadigden of inschrijvers uit te sluiten wegens schending van milieu-, **werk-** of sociale verplichtingen, inclusief regels over **arbeidsomstandigheden, collectieve overeenkomsten en** toegankelijkheid voor gehandicapte personen, **veiligheid en gezondheid op de arbeidsplaats** of andere vormen van ernstige beroepsfouten zoals schendingen van mededingingsregels of intellectuele-eigendomsrechten.

Amendement

(37) De gunning van opdrachten dient te geschieden op basis van objectieve criteria die ervoor zorgen dat het discriminatieverbod en de beginselen van transparantie, gelijke behandeling, **de juiste kosten/kwaliteitseffectiviteit en een consciëntieuze toepassing van de sociale normen** in acht worden genomen. Deze criteria moeten waarborgen dat inschrijvingen in een situatie van daadwerkelijke mededinging worden beoordeeld, ook wanneer de aanbestedende diensten werken, leveringen of diensten van hoge kwaliteit verlangen die optimaal

inhouden die verbonden zijn met het productieproces. **Derhalve moeten** aanbestedende diensten **als gunningscriteria de "economisch meest voordelige inschrijving" of de "laagste prijs" kunnen toepassen, waarbij het hun in het laatste geval** vrij staat passende kwaliteitsnormen vast te stellen door gebruik te maken van technische specificaties of voorwaarden voor de uitvoering van de opdracht.

aansluiten op hun behoeften, bijvoorbeeld in het geval waarin de gekozen gunningscriteria factoren inhouden die verbonden zijn met het productieproces. **Derhalve moeten** aanbestedende diensten, **naast het criterium van ten minste de naleving van de nationale, Europese en internationale sociale normen, als gunningscriteria uitgaan van de "economisch meest voordelige inschrijving" of de "laagste prijs". Het staat de aanbestedende diensten ook vrij** passende kwaliteitsnormen vast te stellen door gebruik te maken van technische specificaties of voorwaarden voor de uitvoering van de opdracht.

Amendement 14

Voorstel voor een richtlijn Overweging 38

Door de Commissie voorgestelde tekst

(38) Wanneer aanbestedende diensten besluiten de opdracht aan de economisch meest voordelige inschrijving te gunnen, moeten zij bepalen op basis van welke gunningscriteria zij inschrijvingen zullen beoordelen om uit te maken welke inschrijving de beste prijs-kwaliteitverhouding biedt. Bij de vaststelling van deze criteria wordt rekening gehouden met het voorwerp van de opdracht, aangezien het prestatieniveau van iedere inschrijving aan de hand hiervan kan worden beoordeeld in verhouding tot het voorwerp van de opdracht, zoals omschreven in de technische specificaties, en de prijs-kwaliteitverhouding van iedere inschrijving kan worden ingeschat. De gekozen gunningscriteria mogen de aanbestedende dienst bovendien geen onbeperkte vrijheid verlenen en moeten ervoor zorgen dat daadwerkelijke mededinging mogelijk blijft, en moeten dus vergezeld gaan van voorschriften op basis waarvan de door de inschrijvers verstrekte informatie daadwerkelijk kan

Amendement

(38) Wanneer aanbestedende diensten besluiten de opdracht aan de economisch meest voordelige inschrijving te gunnen, moeten zij bepalen op basis van welke gunningscriteria zij inschrijvingen zullen beoordelen om uit te maken welke inschrijving de beste prijs-kwaliteitverhouding, **economische en sociale stabiliteit** biedt. Bij de vaststelling van deze criteria wordt rekening gehouden met het voorwerp van de opdracht, aangezien het prestatieniveau van iedere inschrijving aan de hand hiervan kan worden beoordeeld in verhouding tot het voorwerp van de opdracht, zoals omschreven in de technische specificaties, en de prijs-kwaliteitverhouding van iedere inschrijving kan worden ingeschat. De gekozen gunningscriteria mogen de aanbestedende dienst bovendien geen onbeperkte vrijheid verlenen en moeten ervoor zorgen dat daadwerkelijke mededinging mogelijk blijft, en moeten dus vergezeld gaan van voorschriften op basis waarvan de door de inschrijvers

worden gecontroleerd.

verstekte informatie daadwerkelijk kan worden gecontroleerd.

Amendement 15

Voorstel voor een richtlijn Overweging 41

Door de Commissie voorgestelde tekst

(41) Voorts moeten aanbestedende diensten de mogelijkheid krijgen in technische specificaties en gunningscriteria te verwijzen naar een specifiek productieproces, een specifieke wijze van dienstverrichting, of een specifiek proces voor elke andere fase in de levenscyclus van een product of dienst, op voorwaarde dat deze verband houden met het voorwerp van de opdracht. Om maatschappelijke overwegingen in overheidsopdrachten beter in aanmerking te nemen, kunnen aanbesteders eveneens de mogelijkheid aangrijpen om ***in het gunningscriterium van de economisch meest voordelige inschrijving*** te letten op kenmerken die verband houden met de arbeidsomstandigheden van de rechtstreeks aan de betrokken productieprocessen of leveringen deelnemende personen. Deze kenmerken kunnen ***alleen*** slaan op het beschermen van de gezondheid van het bij de productie betrokken personeel of op het bevorderen van de sociale integratie van achtergestelde personen of personen van kwetsbare categorieën tussen de werknemers die de opdracht uitvoeren, inclusief de toegankelijkheid voor personen met een handicap. Dergelijke gunningscriteria met die kenmerken moeten in elk geval beperkt blijven tot die kenmerken welke een onmiddellijke weerslag hebben op de personeelsleden in hun werkomgeving. Zij dienen te worden toegepast ***in overeenstemming met Richtlijn 96/71/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 1996 betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers met het oog op het***

Amendement

(41) Voorts moeten aanbestedende diensten de mogelijkheid krijgen in technische specificaties en gunningscriteria te verwijzen naar een specifiek productieproces, ***met inbegrip van bij voorbeeld maatschappelijke en milieuaspecten***, een specifieke wijze van dienstverrichting, of een specifiek proces voor elke andere fase in de levenscyclus van een product of dienst, op voorwaarde dat deze verband houden met het voorwerp van de opdracht. ***De voorwaarde van een verband met het onderwerp mag ruim geïnterpreteerd worden.*** Om maatschappelijke overwegingen in overheidsopdrachten beter in aanmerking te nemen, kunnen aanbesteders ***dienovereenkomstig*** eveneens de mogelijkheid aangrijpen om ***in de technische specificaties en de gunningscriteria*** te letten op kenmerken die verband houden met de arbeidsomstandigheden van de rechtstreeks aan de betrokken productieprocessen of leveringen deelnemende personen. Deze kenmerken kunnen ***bijvoorbeeld*** slaan op het beschermen van de gezondheid van het bij de productie betrokken personeel, ***genderevenwicht, toegang tot beroepsopleiding ter plaatse, betrokkenheid en raadpleging van gebruikers, mensenrechten, ethisch verantwoorde handel*** of op het bevorderen van de sociale integratie van achtergestelde personen of personen van kwetsbare categorieën tussen de werknemers die de opdracht uitvoeren, inclusief de toegankelijkheid voor personen met een handicap. Dergelijke gunningscriteria met

verrichten van diensten en wel op zodanige wijze dat er geen sprake is van directe of indirecte discriminatie ten aanzien van ondernemers uit andere lidstaten of uit derde landen die partij zijn bij de overeenkomst of bij de vrijhandelsakkoorden waarbij de Unie partij is. Voor aanbestedingen van diensten en aanbestedingen die betrekking hebben op het ontwerpen van werken, moeten aanbestedende diensten de organisatie, kwalificatie en ervaring van het bij de uitvoering van de opdracht betrokken personeel als *gunningscriterium* kunnen gebruiken, aangezien dit van invloed kan zijn op de kwaliteit van de uitvoering van de opdracht en bijgevolg de economische waarde van de inschrijving.

die kenmerken moeten in elk geval beperkt blijven tot die kenmerken welke een onmiddellijke weerslag hebben op de personeelsleden in hun werkomgeving. De criteria dienen te worden toegepast op zodanige wijze dat er geen sprake is van directe of indirecte discriminatie ten aanzien van ondernemers uit andere lidstaten of uit derde landen die partij zijn bij de overeenkomst of bij de vrijhandelsakkoorden waarbij de Unie partij is. Voor aanbestedingen van diensten en aanbestedingen die betrekking hebben op het ontwerpen van werken, moeten aanbestedende diensten de organisatie, kwalificatie en ervaring van het bij de uitvoering van de opdracht betrokken personeel als *technische specificaties of gunningscriteria* kunnen gebruiken, aangezien dit van invloed kan zijn op de kwaliteit en de duurzaamheid van de uitvoering van de opdracht en bijgevolg de economische waarde van de inschrijving.

Amendement 16

Voorstel voor een richtlijn Overweging 43

Door de Commissie voorgestelde tekst

(43) Uitvoeringsvoorwaarden van een opdracht zijn met de richtlijn verenigbaar indien zij niet direct of indirect discriminerend zijn, indien zij verband houden met het voorwerp van de opdracht en indien zij worden vermeld in de aankondiging die als oproep tot mededinging wordt gebruikt, of in de documenten van de aanbesteding. Zij kunnen met name ten doel hebben de beroepsopleiding op de werkplek of de arbeidsparticipatie van moeilijk in het arbeidsproces te integreren personen te bevorderen, de werkloosheid te bestrijden of het milieu of het welzijn van dieren te beschermen. Als voorbeeld kan worden verwezen naar de verplichting om voor de uitvoering van de opdracht langdurig

Amendement

(43) Uitvoeringsvoorwaarden van een opdracht zijn met de richtlijn verenigbaar indien zij niet direct of indirect discriminerend zijn, indien zij *rechtstreeks* verband houden met het voorwerp van de opdracht en indien zij worden vermeld in de aankondiging die als oproep tot mededinging wordt gebruikt, of in de documenten van de aanbesteding. Zij kunnen met name ten doel hebben de beroepsopleiding op de werkplek of de arbeidsparticipatie van moeilijk in het arbeidsproces te integreren personen te bevorderen, de werkloosheid te bestrijden of het milieu of het welzijn van dieren te beschermen. Als voorbeeld kan worden verwezen naar de verplichting om voor de uitvoering van de opdracht langdurig

werkzoekenden aan te werven of in opleidingsacties voor werklozen of jongeren te voorzien, om de voorschriften van de basisverdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) in acht te nemen zelfs indien deze verdragen niet in het nationale recht zijn omgezet, en om een groter dan het bij de nationale wetgeving voorgeschreven aantal achtergestelde personen aan te werven.

werkzoekenden, **werkloze jongeren, personen met een handicap en vrouwen** aan te werven of in opleidingsacties voor werklozen of jongeren te voorzien, om de voorschriften van de basisverdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) in acht te nemen **en daarbij het subsidiariteitsbeginsel te eerbiedigen**, zelfs indien deze verdragen niet in het nationale recht zijn omgezet, en om een groter dan het bij de nationale wetgeving voorgeschreven aantal achtergestelde personen aan te werven.

Amendement 17

Voorstel voor een richtlijn Overweging 44 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(44 bis) De bepalingen in de richtlijn moeten de verschillende arbeidsmarktmodellen van de lidstaten eerbiedigen, waaronder de arbeidsmarktmodellen waarvoor collectieve overeenkomsten gelden.

Amendement 18

Voorstel voor een richtlijn Overweging 44 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(44 ter) De lidstaten moeten de mogelijkheid hebben contractclausules toe te passen met bepalingen inzake de naleving van collectieve overeenkomsten, als dit in de oproep tot mededinging of de specificaties wordt genoemd, zodat het grondbeginsel van transparantie wordt geëerbiedigd.

Amendement 19

Voorstel voor een richtlijn Overweging 47

(47) Overeenkomstig de beginselen van gelijke behandeling en transparantie mag de begunstigde inschrijver niet door een andere ondernemer worden vervangen zonder de opdracht opnieuw voor concurrentie open te stellen. Het is echter mogelijk dat de begunstigde inschrijver in de loop van de uitvoering van de opdracht bepaalde structurele veranderingen ondergaat, bijvoorbeeld door zuiver interne reorganisaties, fusies en overnames of insolventie. Dergelijke structurele veranderingen hoeven niet automatisch te leiden tot nieuwe gunningsprocedures voor alle opdrachten die door deze ondernemer worden uitgevoerd.

(47) Overeenkomstig de beginselen van gelijke behandeling, **objectiviteit** en transparantie mag de begunstigde inschrijver niet door een andere ondernemer worden vervangen zonder de opdracht opnieuw voor concurrentie open te stellen. Het is echter mogelijk dat de begunstigde inschrijver in de loop van de uitvoering van de opdracht bepaalde structurele veranderingen ondergaat, bijvoorbeeld door zuiver interne reorganisaties, fusies en overnames of insolventie. Dergelijke structurele veranderingen hoeven niet automatisch te leiden tot nieuwe gunningsprocedures voor alle opdrachten die door deze ondernemer worden uitgevoerd.

Amendement 20

Voorstel voor een richtlijn Artikel 1 – lid 2 bis (nieuw)

2 bis. Deze richtlijn doet geen afbreuk aan het recht van overheidsinstanties op alle niveaus om te beslissen of, hoe en in welke mate zij taken van openbaar belang zelf wensen uit te voeren. Overheidsinstanties mogen taken van openbaar belang uitvoeren met hun eigen middelen, zonder dat zij verplicht zijn om een beroep te doen op externe marktdeelnemers. Zij kunnen ervoor kiezen om die taken uit te voeren in samenwerking met andere overheidsinstanties.

Motivering

Het is belangrijk om duidelijk te maken dat de lidstaten mogen besluiten of, in welke mate en hoe zij taken van openbaar belang wensen uit te voeren. Deze vrijheid is in het Verdrag van Lissabon opgenomen in artikel 4, lid 2, VEU, waarin het recht op regionaal en lokaal zelfbestuur is vastgelegd. Protocol nr. 26 inzake diensten van algemeen belang en artikel 14 VWEU versterken de nationale en lokale bevoegdheden voor het verrichten, doen verrichten en organiseren van diensten van algemeen economisch belang.

Amendement 21

Voorstel voor een richtlijn Artikel 2 – punt 22

Door de Commissie voorgestelde tekst

22. onder "levenscyclus" wordt verstaan alle opeenvolgende en/of onderling verbonden stadia, waaronder productie, vervoer, gebruik en onderhoud, in het bestaan van een product, werk of aanbidding van een dienst, gaande van de verkrijging van de grondstof of de opwekking van hulpbronnen tot de verwijdering, de opruiming en de afhandeling;

Amendement

22. onder "levenscyclus" wordt verstaan alle opeenvolgende en/of onderling verbonden stadia, waaronder productie, vervoer, **installatie**, gebruik en onderhoud, in het bestaan van een product, werk of aanbidding van een dienst, gaande van de verkrijging van de grondstof of de opwekking van hulpbronnen tot de verwijdering, de opruiming en de afhandeling;

Amendement 22

Voorstel voor een richtlijn Artikel 10 – letter c

Door de Commissie voorgestelde tekst

(c) betreffende diensten van arbitrage en bemiddeling;

Amendement

(c) betreffende arbitrage- en bemiddelingsdiensten, **met inbegrip van geschillenregelingsdiensten**;

Amendement 23

Voorstel voor een richtlijn Artikel 11

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Een opdracht die door een aanbestedende dienst wordt gegund aan een andere rechtspersoon, valt buiten het toepassingsgebied van deze richtlijn wanneer aan de volgende cumulatieve voorwaarden is voldaan:

(a) de aanbestedende dienst oefent op de betrokken rechtspersoon toezicht uit zoals op zijn eigen diensten;

(b) ten minste **90%** van de activiteiten van

Amendement

1. Een opdracht die door een aanbestedende dienst wordt gegund aan een andere rechtspersoon, valt buiten het toepassingsgebied van deze richtlijn wanneer aan de volgende cumulatieve voorwaarden is voldaan:

(a) de aanbestedende dienst oefent op de betrokken rechtspersoon toezicht uit zoals op zijn eigen diensten;

(b) ten minste **80%** van de activiteiten van

deze rechtspersoon wordt uitgeoefend voor de controlerende aanbestedende dienst of voor andere rechtspersonen die door deze aanbestedende dienst worden gecontroleerd;

(c) er is geen privé-deelneming in de gecontroleerde rechtspersoon.

Een aanbestedende dienst wordt geacht op een rechtspersoon toezicht zoals op zijn eigen diensten uit te oefenen in de zin van de eerste alinea, onder a), wanneer hij zowel op strategische doelstellingen als belangrijke beslissingen van de gecontroleerde rechtspersoon een beslissende invloed uitoefent.

2. Lid 1 is eveneens van toepassing wanneer een gecontroleerde entiteit die een aanbestedende dienst is, een opdracht gunt aan haar controlerende entiteit of aan een andere rechtspersoon die door dezelfde aanbestedende dienst wordt gecontroleerd, mits er geen privé-deelneming is in de rechtspersoon aan wie de overheidsopdracht wordt gegund.

3. Een aanbestedende dienst die geen toezicht over een rechtspersoon uitoefent in de zin van lid 1, kan niettemin **zonder de bepalingen van deze richtlijn toe te passen** een opdracht gunnen aan een rechtspersoon die hij gezamenlijk met andere aanbestedende diensten controleert, wanneer aan de volgende voorwaarden is voldaan:

(a) de aanbestedende diensten oefenen op de betrokken rechtspersoon gezamenlijk toezicht uit zoals op hun eigen diensten;

(b) ten minste **90%** van de activiteiten van deze rechtspersoon wordt verricht voor de

deze rechtspersoon wordt uitgeoefend voor de controlerende aanbestedende dienst of voor andere rechtspersonen die door deze aanbestedende dienst worden gecontroleerd;

(c) er is geen privé-deelneming in de gecontroleerde rechtspersoon, **met uitzondering van bij wet vastgelegde vormen van privé-deelneming.**

Een aanbestedende dienst wordt geacht op een rechtspersoon toezicht zoals op zijn eigen diensten uit te oefenen in de zin van de eerste alinea, onder a), wanneer hij zowel op strategische doelstellingen als belangrijke beslissingen van de gecontroleerde rechtspersoon een beslissende invloed uitoefent.

2. Lid 1 is eveneens van toepassing wanneer een gecontroleerde entiteit die een aanbestedende dienst is, een opdracht gunt aan haar controlerende entiteit **of entiteiten** of aan een andere rechtspersoon die door dezelfde aanbestedende dienst wordt gecontroleerd, mits er geen privé-deelneming is in de rechtspersoon aan wie de overheidsopdracht wordt gegund, **met uitzondering van bij wet vastgelegde vormen van privé-deelneming.**

3. Een aanbestedende dienst die geen toezicht over een rechtspersoon uitoefent in de zin van lid 1, kan niettemin **buiten het toepassingsterrein van deze richtlijn** een opdracht gunnen aan een rechtspersoon die hij gezamenlijk met andere aanbestedende diensten controleert, **en de rechtspersoon over wie door de aanbestedende dienst of diensten toezicht wordt uitgeoefend, kan goederen en diensten van deze overheidsdiensten afnemen zonder de bepalingen van deze richtlijn toe te passen**, wanneer aan de volgende voorwaarden is voldaan:

(a) de aanbestedende diensten oefenen op de betrokken rechtspersoon gezamenlijk toezicht uit zoals op hun eigen diensten;

(b) ten minste **80%** van de activiteiten van deze rechtspersoon wordt uitgeoefend voor

controleerende aanbestedende **diensten** of andere rechtspersonen die door **dezelfde** aanbestedende **diensten** worden gecontroleerd;

(c) er is geen privé-deelneming in de gecontroleerde rechtspersoon.

Voor de toepassing van punt a) worden aanbestedende diensten geacht gezamenlijk toezicht uit te oefenen over een rechtspersoon wanneer aan de volgende voorwaarden is voldaan:

(a) de besluitvormingsorganen van de gecontroleerde rechtspersoon zijn samengesteld uit vertegenwoordigers van alle deelnemende aanbestedende diensten;

(b) deze aanbestedende diensten zijn in staat gezamenlijk beslissende invloed uit te oefenen over de strategische doelstellingen en belangrijke beslissingen van de gecontroleerde rechtspersoon;

(c) de gecontroleerde rechtspersoon streeft geen andere belangen na dan die van de met hem verbonden overheden;

(d) de gecontroleerde rechtspersoon haalt uit de overheidsopdrachten met de aanbestedende diensten geen andere winst dan een vergoeding van de reële kosten.

4. Een overeenkomst tussen twee of meer aanbestedende diensten wordt niet geacht een overheidsopdracht te zijn in de zin van artikel 2, lid 6, van deze richtlijn wanneer aan de volgende cumulatieve voorwaarden is voldaan:

(a) de overeenkomst voorziet in een echte samenwerking tussen de deelnemende aanbestedende diensten met de bedoeling hun taken van openbaar belang gezamenlijk uit te oefenen, met

de controleerende aanbestedende **dienst** of voor andere rechtspersonen die door **deze** aanbestedende **dienst** worden gecontroleerd;

(c) er is geen privé-deelneming in de gecontroleerde rechtspersoon, **met uitzondering van bij wet vastgelegde vormen van privé-deelneming.**

Voor de toepassing van punt a) worden aanbestedende diensten geacht gezamenlijk toezicht uit te oefenen over een rechtspersoon wanneer aan de volgende voorwaarden is voldaan:

(a) de besluitvormingsorganen van de gecontroleerde rechtspersoon zijn samengesteld uit vertegenwoordigers van alle deelnemende aanbestedende diensten, **waarbij een vertegenwoordiger een of meer deelnemende aanbestedende diensten kan vertegenwoordigen;**

(b) deze aanbestedende diensten zijn in staat gezamenlijk beslissende invloed uit te oefenen over de strategische doelstellingen en belangrijke beslissingen van de gecontroleerde rechtspersoon;

(d) de gecontroleerde rechtspersoon haalt uit de overheidsopdrachten met de aanbestedende diensten geen andere winst dan een vergoeding van de reële kosten.

4. Een overeenkomst tussen twee of meer aanbestedende diensten wordt niet geacht een overheidsopdracht te zijn in de zin van artikel 2, lid 6, van deze richtlijn, **en valt dientengevolge buiten de werkingssfeer van deze richtlijn** wanneer aan de volgende cumulatieve voorwaarden is voldaan:

(a) het partnerschap beoogt de uitvoering van een taak van algemeen belang die op alle betrokken overheden rust;

wederzijdse rechten en verplichtingen voor de partijen;

(b) de overeenkomst berust alleen op overwegingen die verband houden met het openbare belang;

(c) de deelnemende aanbestedende diensten behalen op de open markt niet meer dan **10%** van de omzet uit de activiteiten die relevant zijn in het kader van de overeenkomst;

(d) de overeenkomst houdt geen andere financiële overdrachten tussen de deelnemende aanbestedende diensten in dat die welke betrekking hebben op een vergoeding voor de reële kosten van de werken, leveringen of diensten;

(e) in geen van de betrokken aanbestedende diensten is sprake van deelneming van particulieren.

5. De in de leden 1 tot en met 4 bedoelde afwezigheid van privé-deelneming wordt gecontroleerd bij de gunning van de opdracht of bij de sluiting van de overeenkomst.

De uitsluitingen waarin de leden 1 tot en met 4 voorzien, zijn niet langer van toepassing wanneer een privé-deelneming plaatsvindt, hetgeen als gevolg heeft dat de lopende opdrachten voor mededinging moeten worden opengesteld door middel van gewone aanbestedingsprocedures.

(b) de overeenkomst berust alleen op overwegingen die verband houden met het openbare belang;

(c) de deelnemende aanbestedende diensten behalen op de open markt niet meer dan **20%** van de omzet uit de activiteiten die relevant zijn in het kader van de overeenkomst;

(d) de overeenkomst houdt geen andere financiële overdrachten tussen de deelnemende aanbestedende diensten in dat die welke betrekking hebben op een vergoeding voor de reële kosten van de werken, leveringen of diensten;

(e) ***de uitvoering geschiedt uitsluitend door de betrokken overheidsinstanties en in geen van de betrokken aanbestedende diensten is sprake van deelneming van particulieren, met uitzondering van bij wet vastgelegde vormen van privé-deelneming.***

5. De in de leden 1 tot en met 4 bedoelde afwezigheid van ***actieve*** privédeelneming wordt gecontroleerd bij de gunning van de opdracht of bij de sluiting van de overeenkomst.

De uitsluitingen waarin de leden 1 tot en met 4 voorzien, zijn niet langer van toepassing wanneer een privé-deelneming, ***met uitzondering van bij wet vastgelegde vormen van privé-deelneming***, plaatsvindt, hetgeen als gevolg heeft dat de lopende opdrachten voor mededinging moeten worden opengesteld door middel van gewone aanbestedingsprocedures.

Amendement 24

**Voorstel voor een richtlijn
Artikel 15**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Beginselen van het gunnen van

Amendement

Doelinden en beginselen van het gunnen

-1. Het doel van deze richtlijn is om een efficiënte besteding van publieke middelen te waarborgen, een hoge kwaliteit van de gunning van overheidsopdrachten te bevorderen, de mededinging en de werking van aanbestedingsmarkten te versterken en gelijke kansen voor ondernemingen en andere aanbieders te waarborgen bij de inschrijving op overheidsopdrachten voor leveringen, diensten en werken in het kader van open aanbestedingen van overheidsopdrachten.

Overheidsopdrachten moeten worden ingezet voor slimme, duurzame, inclusieve groei, om gemeenschappelijke maatschappelijke doelen te bevorderen en om hoogwaardige goederen en diensten te leveren. Overheden op alle niveaus hebben het recht om te beslissen hoe zij de aanbesteding regelen en hun diensten organiseren.

Aanbestedende diensten behandelen ondernemers op gelijke basis en zonder te discrimineren en handelen op transparante en evenredige wijze. Overheidsopdrachten worden niet opgesteld met het doel om deze uit te sluiten van de werkingssfeer van de richtlijn of om de mededinging op kunstmatige wijze te beperken.

I. Aanbestedende diensten behandelen ondernemers op gelijke basis en zonder te discrimineren en handelen op transparante en evenredige wijze. Informatie over overheidsopdrachten moet openbaar worden gemaakt. Overheidsopdrachten worden niet opgesteld met het doel om deze uit te sluiten van de werkingssfeer van de richtlijn of om de mededinging op kunstmatige wijze te beperken.

I bis. Ondernemers moeten voldoen aan de verplichtingen op het gebied van sociale en arbeidsbescherming, arbeidsvoorwaarden en milieurecht uit hoofde van wetgeving van de Unie en/of nationale wetgeving en/of collectieve overeenkomsten op het terrein van sociale bepalingen of bepalingen op het gebied van arbeidsbescherming en arbeidsomstandigheden of milieuwetgeving, dan wel van de internationale sociale bepalingen en bepalingen ter bescherming van het milieu zoals opgenomen in bijlage XI, die van kracht zijn in de lidstaat, de regio of de plaats waar de werken moeten worden

uitgevoerd of de diensten moeten worden verricht. Deze richtlijn verhindert lidstaten niet te voldoen aan IAO-Verdrag nr. 94 inzake arbeidsclausules bij openbare aanbestedingen. Aanbestedende diensten moeten verifiëren of inschrijvers een goede reputatie hebben en dat zij het nationale, internationale, milieu-, sociale, arbeidsrecht of andere relevante wetgeving niet ernstig hebben overtreden.

1 ter. Aanbestedende diensten streven bij de plaatsing van opdrachten naar de "beste prijs-prestatieverhouding". Daartoe worden overheidsopdrachten gegund op basis van de economisch meest voordelige en stabiele inschrijving.

Amendement 25

Voorstel voor een richtlijn Artikel 17 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. De lidstaten kunnen het recht om deel te nemen aan aanbestedingsprocedures voorbehouden aan beschutte werkplaatsen en aan ondernemers die de maatschappelijke en professionele integratie van gehandicapte en achtergestelde werknemers tot doel hebben, of de uitvoering van deze opdrachten voorbehouden in het kader van programma's voor beschermde arbeid, mits meer dan 30% van de werknemers van deze werkplaatsen, ondernemingen of programma's gehandicapte of achtergestelde werknemers zijn.

Amendement

1. De lidstaten kunnen het recht om deel te nemen aan aanbestedingsprocedures voorbehouden aan beschutte werkplaatsen en aan ondernemers die de maatschappelijke en professionele integratie van gehandicapte en achtergestelde werknemers tot doel hebben, of de uitvoering van deze opdrachten voorbehouden in het kader van programma's voor beschermde arbeid, mits meer dan 30% van de werknemers van deze werkplaatsen, ondernemingen of programma's gehandicapte en/of achtergestelde personen zijn.
"Achtergestelde personen" zijn onder meer: werklozen, personen die grote integratieproblemen ondervinden, personen die het risico lopen uitgesloten te raken, personen die tot kwetsbare groepen of achtergestelde minderheden behoren. In de oproep tot mededinging kan verwezen worden naar deze bepaling.

Motivering

Het begrip "achtergestelde personen" dient nader te worden omschreven, omdat het meer omvat dan alleen "personen met een handicap", zoals in de huidige richtlijnen is vastgelegd. Met deze definitie wordt de juridische duidelijkheid versterkt.

Amendement 26

Voorstel voor een richtlijn Artikel 29 – lid 3 – alinea 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Alleen de ondernemers die na beoordeling van de gevraagde informatie door de aanbestedende dienst daartoe worden uitgenodigd, kunnen projecten voor onderzoek en ontwikkeling indienen die voldoen aan de door de aanbestedende dienst vastgestelde behoeften en waaraan niet door bestaande oplossingen kan worden voldaan. De gunning van de opdracht geschiedt uitsluitend op basis van het criterium van de economisch meest voordelige inschrijving in overeenstemming met artikel 66, lid 1, onder a).

Amendement

Alleen de ondernemers die na beoordeling van de gevraagde informatie door de aanbestedende dienst daartoe worden uitgenodigd, kunnen projecten voor onderzoek en ontwikkeling indienen die voldoen aan de door de aanbestedende dienst vastgestelde behoeften en waaraan niet door bestaande oplossingen kan worden voldaan. De gunning van de opdracht geschiedt uitsluitend op basis van het criterium van de economisch meest voordelige inschrijving in overeenstemming met artikel 66, lid 1, onder a), **en met artikel 66, lid 2.**

Amendement 27

Voorstel voor een richtlijn Artikel 40 – lid 2 – alinea 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

De vereisten blijven beperkt tot het voorwerp van de opdracht en de aanbestedende dienst moet in staat zijn om te controleren of aan de vereisten wordt voldaan;

Amendement 28

Voorstel voor een richtlijn Artikel 40 – lid 3 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Onverminderd dwingende nationale

Onverminderd dwingende nationale

technische voorschriften, voorzover deze verenigbaar zijn met het recht van de Unie, worden de technische specificaties aangegeven op *een van* de volgende wijzen:

technische voorschriften, voorzover deze verenigbaar zijn met het recht van de Unie, worden de technische specificaties aangegeven op de volgende wijzen, *op volgorde van voorkeur*:

Amendement 29

Voorstel voor een richtlijn Artikel 40 – lid 3 – punt -1 (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(-1) door verwijzing naar de technische specificaties en, in volgorde van voorkeur, de nationale normen waarin Europese normen zijn omgezet, de Europese technische goedkeuringen, de gemeenschappelijke technische specificaties, internationale normen, andere door de Europese normalisatie-instellingen opgestelde technische referentiesystemen, of, bij gebreke daarvan, de nationale normen, de nationale technische goedkeuringen dan wel de nationale technische specificaties inzake het ontwerpen, het berekenen en het uitvoeren van de werken en het gebruik van de leveringen; iedere verwijzing gaat vergezeld van de woorden "of gelijkwaardig";

Amendement 30

Voorstel voor een richtlijn Artikel 40 – lid 3 – letter b

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(b) door verwijzing naar de technische specificaties en, in volgorde van voorkeur, de nationale normen waarin Europese normen zijn omgezet, de Europese technische goedkeuringen, de gemeenschappelijke technische specificaties, internationale normen, andere door de Europese normalisatie-instellingen opgestelde technische referentiesystemen, of, bij gebreke

Schrappen

daarvan, de nationale normen, de nationale technische goedkeuringen dan wel de nationale technische specificaties, andere technische referentiesystemen, inzake het ontwerpen, het berekenen en het uitvoeren van de werken en het gebruik van de leveringen; elke verwijzing gaat vergezeld van de woorden "of gelijkwaardig";

Amendement 31

Voorstel voor een richtlijn Artikel 40 – lid 3 – letter c

Door de Commissie voorgestelde tekst

(c) in termen van de onder a) bedoelde prestatie- of functionele eisen, waarbij onder vermoeden van overeenstemming met deze prestatie-eisen en functionele eisen wordt verwezen naar de **onder b)** bedoelde technische specificaties;

Amendement

(c) in termen van de onder a) bedoelde prestatie- of functionele eisen, waarbij onder vermoeden van overeenstemming met deze prestatie-eisen en functionele eisen wordt verwezen naar de **onder -1)** bedoelde technische specificaties;

Amendement 32

Voorstel voor een richtlijn Artikel 40 – lid 3 – letter d

Door de Commissie voorgestelde tekst

(d) door verwijzing naar de **onder b)** bedoelde technische specificaties voor bepaalde kenmerken, en naar de onder a) bedoelde prestatie- of functionele eisen voor andere kenmerken.

Amendement

(d) door verwijzing naar de **onder -1)** bedoelde technische specificaties voor bepaalde kenmerken, en naar de onder a) bedoelde prestatie- of functionele eisen voor andere kenmerken.

Amendement 33

Voorstel voor een richtlijn Artikel 41

Door de Commissie voorgestelde tekst

Wanneer aanbestedende diensten milieu-, sociale of andere kenmerken van een werk, levering of dienst voorschrijven in termen van prestatie- of functionele eisen als

Amendement

Wanneer aanbestedende diensten milieu-, sociale of andere kenmerken van een werk, levering of dienst voorschrijven in termen van prestatie- of functionele eisen als

bedoeld in artikel 40, lid 3, onder a), kunnen zij eisen dat deze werken, leveringen of diensten een specifieke keur dragen, mits voldaan is aan alle volgende voorwaarden:

(a) de voorschriften voor de keur hebben alleen betrekking op kenmerken die verband houden met het voorwerp van de opdracht en zijn geschikt voor de omschrijving van de kenmerken van de werken, leveringen of diensten die het voorwerp van de opdracht vormen;

(b) de voorschriften voor de keur zijn ontwikkeld op grond van wetenschappelijke gegevens of zijn gebaseerd op andere objectief controleerbare en niet discriminerende criteria;

(c) de keur is vastgesteld in een open en transparante procedure waaraan alle belanghebbenden, inclusief overheidsinstanties, consumenten, fabrikanten, kleinhandelaars *en* milieuorganisaties, kunnen deelnemen;

(d) de keur is voor alle betrokken partijen toegankelijk;

(e) de *criteria* van de keur worden *vastgesteld* door een derde partij die onafhankelijk is van de ondernemer die de keur aanvraagt.

Aanbestedende diensten die een *specifieke* keur eisen, aanvaarden alle gelijkwaardige keuren die voldoen aan de voorschriften van de door de aanbestedende diensten aangegeven keur. Voor producten die de keur niet dragen, *aanvaarden* de aanbestedende diensten eveneens een technisch dossier van de fabrikant of andere geschikte bewijsmiddelen.

bedoeld in artikel 40, lid 3, onder a), kunnen zij eisen dat deze werken, leveringen of diensten een specifieke keur dragen, mits voldaan is aan alle volgende voorwaarden:

(a) de voorschriften voor de keur hebben alleen betrekking op kenmerken die verband houden met het voorwerp van de opdracht *of de productie van het voorwerp van de opdracht* en zijn geschikt voor de omschrijving van de kenmerken van de werken, leveringen of diensten die het voorwerp van de opdracht vormen;

(b) de voorschriften voor de keur zijn ontwikkeld op grond van wetenschappelijke gegevens of zijn gebaseerd op andere objectief controleerbare en niet discriminerende criteria;

(c) de keur is vastgesteld in een open en transparante procedure waaraan alle belanghebbenden, inclusief overheidsinstanties, consumenten, fabrikanten, kleinhandelaars, *sociale partners*, milieuorganisaties *en maatschappelijke organisaties* kunnen deelnemen;

(d) de keur is voor alle betrokken partijen toegankelijk;

(e) de *verlening en verificatie* van de keur worden *uitgevoerd* door een derde partij die onafhankelijk is van de ondernemer die de keur aanvraagt.

Aanbestedende diensten die een keur eisen, aanvaarden alle gelijkwaardige keuren die voldoen aan de voorschriften van de door de aanbestedende diensten aangegeven keur. Voor producten die de keur niet dragen, *kunnen* de aanbestedende diensten eveneens een technisch dossier van de fabrikant of andere geschikte bewijsmiddelen *van gelijkwaardigheid* aanvaarden. *De kosten voor het aantonen van gelijkwaardigheid ten opzichte van een bepaald keur dienen voor rekening te komen van de inschrijver die gelijkwaardigheid claimt.*

Amendement 34

Voorstel voor een richtlijn Artikel 54 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Aanbestedende diensten **kunnen** besluiten een opdracht niet te gunnen aan de inschrijver die de beste inschrijving heeft ingediend, wanneer zij hebben vastgesteld dat de inschrijving niet of niet op gelijkwaardige wijze voldoet aan verplichtingen uit hoofde van wetgeving van de Unie op het gebied van **sociaal, arbeids- of milieurecht** of uit hoofde van de in bijlage XI vermelde bepalingen van internationaal sociaal en milieurecht.

Amendement

2. Aanbestedende diensten besluiten een opdracht niet te gunnen aan de inschrijver die de beste inschrijving heeft ingediend, wanneer zij hebben vastgesteld dat de inschrijving niet voldoet aan verplichtingen uit hoofde van wetgeving van de Unie **of nationale wetgeving en/of collectieve overeenkomsten op het gebied van sociale bescherming of in verband met bepalingen inzake arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden, dan wel** milieurecht of uit hoofde van de in bijlage XI vermelde bepalingen van internationaal sociaal en milieurecht **die van kracht zijn in de lidstaat, de regio of de plaats waar de werken moeten worden uitgevoerd of de diensten of levering moeten worden verricht, met inbegrip van de onderaannemingsketen en mits zij verband houden met het voorwerp van de opdracht.**

Amendement 35

Voorstel voor een richtlijn Artikel 55 – lid 1 – letter e bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(e bis) mensenhandel, kinderarbeid of andere schendingen van de mensenrechten.

Amendement 36

Voorstel voor een richtlijn Artikel 55 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Een ondernemer wordt van deelname aan een opdracht uitgesloten wanneer de aanbestedende dienst op de hoogte is van een in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing waarbij is vastgesteld dat deze niet heeft voldaan aan de verplichtingen tot betaling van belastingen *of* socialezekerheidsbijdragen volgens de wetgeving van het land waar hij is gevestigd of van de lidstaat van de aanbestedende dienst.

Amendement

2. Een ondernemer wordt van deelname aan een opdracht uitgesloten wanneer de aanbestedende dienst op de hoogte is van een in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing waarbij is vastgesteld dat deze niet heeft voldaan aan de verplichtingen tot betaling van belastingen, *beloning*, socialezekerheidsbijdragen *of andere fundamentele verplichtingen op grond van bepalingen op sociaal gebied of op het gebied van arbeidsbescherming en arbeidsomstandigheden* volgens de wetgeving van het land waar hij is gevestigd of van de lidstaat van de aanbestedende dienst.

Amendement 37

**Voorstel voor een richtlijn
Artikel 55 – lid 3 – letter a**

Door de Commissie voorgestelde tekst

(a) wanneer de dienst op de hoogte is van schendingen van verplichtingen die door de wetgeving van de Unie zijn vastgesteld op het gebied van sociale en arbeidswetgeving of milieuwetgeving, of van de in bijlage XI bedoelde internationale sociale en milieuovereenkomsten. Naleving van de Uniewetgeving of van internationale bepalingen houdt ook in dat deze wetgeving op gelijkwaardige wijze kan worden nageleefd;

Amendement

(a) wanneer de dienst op de hoogte is van *andere* schendingen van verplichtingen die door de wetgeving van de Unie zijn vastgesteld op het gebied van sociale en arbeidswetgeving of milieuwetgeving, of van de in bijlage XI bedoelde internationale sociale en milieuovereenkomsten. Naleving van de Uniewetgeving of van internationale bepalingen houdt ook in dat deze wetgeving op gelijkwaardige wijze kan worden nageleefd;

Amendement 38

**Voorstel voor een richtlijn
Artikel 55 – lid 3 – letter c**

Door de Commissie voorgestelde tekst

(c) wanneer de aanbestedende dienst op enige grond aannemelijk kan maken dat de

Amendement

(c) wanneer de aanbestedende dienst op enige grond aannemelijk kan maken dat de

ondernemer in de uitoefening van zijn beroep een ernstige fout heeft begaan;

ondernemer in de uitoefening van zijn beroep een ernstige fout heeft begaan, *de nationale sociale-, milieu- of arbeidswetgeving van het thuisland of het land van de aanbestedende dienst ernstig heeft overtreden of de gezondheid en veiligheid van de werknemers ernstig verwaarloosd heeft;*

Amendement 39

Voorstel voor een richtlijn Artikel 55 – lid 4 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Een gegadigde of inschrijver die in een van de in de leden 1, 2 en 3, bedoelde situaties verkeert, **kan** de aanbestedende dienst ondanks het bestaan van de relevante grond voor uitsluiting bewijsmateriaal **verstrekken** waaruit zijn betrouwbaarheid blijkt.

Amendement

Indien een gegadigde of inschrijver die in een van de in de leden 1, 2 en 3, bedoelde situaties verkeert, de aanbestedende dienst ondanks het bestaan van de relevante grond voor uitsluiting bewijsmateriaal **verstrekt** waaruit zijn betrouwbaarheid, **of, indien van toepassing, die van zijn onderaannemers** blijkt, **kan de aanbestedende dienst de uitsluiting heroverwegen.**

Motivering

De werking van dit artikel moet worden omgekeerd. Het is niet aan de onderneming om "zelfreinigende" maatregelen te nemen: het is aan de aanbestedende dienst om de uitsluiting ongedaan te maken als daar bewijs voor is.

Amendement 40

Voorstel voor een richtlijn Artikel 60 – lid 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3 bis. Bewijs dat de inschrijvers of de gegadigden bij het opstellen van hun inschrijving rekening hebben gehouden met de verplichtingen uit hoofde van de bepalingen inzake belastingen, milieubescherming, sociale- en arbeidsbescherming en de arbeidsomstandigheden die gelden in de lidstaat, in de regio of op de plaats waar

de werken moeten worden uitgevoerd of de diensten moeten worden verricht.

Amendement 41

Voorstel voor een richtlijn Artikel 66

Door de Commissie voorgestelde tekst

Onverminderd nationale wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de vergoeding van bepaalde diensten *zijn de criteria op basis waarvan* aanbestedende diensten een opdracht *gunnen*:

(a) de economisch meest voordelige inschrijving;

(b) de laagste kostprijs.

De kosten *kunnen naar keuze van de aanbestedende dienst* worden beoordeeld *op basis van de prijs alleen of* op basis van kosteneffectiviteit, zoals een beoordeling van de levenscycluskosten, onder de in artikel 67 bepaalde voorwaarden.

2. De *in lid 1, onder a), bedoelde* economisch meest voordelige inschrijving wordt uit het oogpunt van de aanbestedende dienst vastgesteld op basis van criteria die verband houden met het voorwerp van de betrokken opdracht. Deze criteria omvatten naast *de in lid 1, onder b), bedoelde* prijs of kosten andere criteria die verband houden met het voorwerp van de betrokken opdracht, zoals:

(a) kwaliteit, waaronder technische waarde, esthetische en functionele kenmerken, toegankelijkheid, geschiktheid van het ontwerp voor alle gebruikers, milieukenmerken en innovatief karakter;

(b) voor opdrachten voor diensten en opdrachten die betrekking hebben op het ontwerpen van werken, kunnen de organisatie, de kwalificatie en de ervaring van het bij de uitvoering van de opdracht betrokken personeel in aanmerking worden

Amendement

Onverminderd nationale wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de vergoeding van bepaalde diensten *gunnen de* aanbestedende diensten een opdracht *op basis van het criterium van de economisch meest voordelige en meest duurzame inschrijving.*

De kosten worden beoordeeld op basis van kosteneffectiviteit, zoals een beoordeling van de levenscycluskosten, onder de in artikel 67 bepaalde voorwaarden.

2. De economisch meest voordelige *en meest duurzame* inschrijving wordt vastgesteld op basis van criteria die verband houden met het voorwerp van de betrokken opdracht. Deze criteria omvatten naast de prijs of kosten (*met inbegrip van de in artikel 67 bedoelde levenscycluskosten*) andere criteria die verband houden met het voorwerp van de betrokken opdracht, zoals:

(a) kwaliteit, waaronder technische waarde, esthetische en functionele kenmerken, toegankelijkheid, geschiktheid van het ontwerp voor alle gebruikers, milieu- *en sociale* kenmerken en innovatief karakter;

(b) voor opdrachten voor diensten en opdrachten die betrekking hebben op het ontwerpen van werken, kunnen de organisatie, de kwalificatie en de ervaring van het bij de uitvoering van de opdracht betrokken personeel *en de kwalificatie en*

genomen, met als gevolg dat dit personeel na de gunning van de opdracht alleen kan worden vervangen met instemming van de aanbestedende dienst, die moet nagaan of met deze vervangingen een evenwaardige organisatie **en kwaliteit** wordt verzekerd;

(c) klantenservice en technische bijstand, leveringsdatum en leveringsperiode of termijn voor voltooiing;

(d) het specifieke proces van productie of levering van de gevraagde werken, goederen of diensten of in elk ander stadium van de levenscyclus, als bedoeld in artikel 2, punt 22, voorzover deze criteria nader bepaald zijn overeenkomstig lid 4 en betrekking hebben op factoren die rechtstreeks verband houden met deze processen en het specifieke proces van productie of verrichting van de gevraagde werken, leveringen of diensten kenmerken.

3. De lidstaten kunnen bepalen dat de gunning van bepaalde soorten opdrachten wordt gebaseerd op de economisch meest voordelige aanbidding als bedoeld in lid 1, onder a), en lid 2.

4. Gunningscriteria **verlenen de aanbestedende dienst geen onbeperkte keuzevrijheid**. Zij zorgen ervoor dat daadwerkelijke mededinging mogelijk blijft en worden onderworpen aan voorschriften waarmee de door de inschrijvers verstrekte informatie daadwerkelijk kan worden gecontroleerd. Aanbestedende diensten controleren op basis van de door de inschrijvers verstrekte informatie en bewijsmiddelen daadwerkelijk of de inschrijvingen aan de gunningscriteria voldoen.

5. In het in lid 1, onder a), bedoelde geval specificiert de aanbestedende dienst in de aankondiging van de opdracht, de uitnodiging tot bevestiging van belangstelling, de aanbestedingsdocumenten of, bij de concurrentiegerichte dialoog, in het

het professionele optreden van onderaannemers in aanmerking worden genomen, met als gevolg dat dit personeel na de gunning van de opdracht alleen kan worden vervangen met instemming van de aanbestedende dienst, die moet nagaan of met deze vervangingen een evenwaardige organisatie, **kwalificatie en ervaring** wordt verzekerd;

(c) klantenservice en technische bijstand, leveringsdatum en leveringsperiode of termijn voor voltooiing;

(d) het specifieke proces van productie of levering van de gevraagde werken, goederen of diensten of in elk ander stadium van de levenscyclus, als bedoeld in artikel 2, punt 22, voorzover deze criteria nader bepaald zijn overeenkomstig lid 4 en betrekking hebben op factoren die rechtstreeks verband houden met deze processen en het specifieke proces van productie of verrichting van de gevraagde werken, leveringen of diensten kenmerken.

4. Gunningscriteria **moeten gekoppeld zijn aan het voorwerp van de opdracht**, zij zorgen ervoor dat daadwerkelijke **en eerlijke** mededinging mogelijk blijft en gaan vergezeld van voorschriften waarmee de door de inschrijvers verstrekte informatie daadwerkelijk kan worden gecontroleerd. Aanbestedende diensten controleren op basis van de door de inschrijvers verstrekte informatie en bewijsmiddelen daadwerkelijk of de inschrijvingen aan de gunningscriteria voldoen.

5. De aanbestedende dienst **specificiert** in de aankondiging van de opdracht, de uitnodiging tot bevestiging van belangstelling, de aanbestedingsdocumenten of, bij de concurrentiegerichte dialoog, in het beschrijvende document, het relatieve

beschrijvende document, het relatieve gewicht dat hij voor de bepaling van de economisch meest voordelige inschrijving aan elk van de gekozen criteria toekent.

Dit relatieve gewicht kan worden uitgedrukt in een marge met een passend verschil tussen minimum en maximum.

Wanneer weging om objectieve redenen niet mogelijk is, vermeldt de aanbestedende dienst de criteria in dalende graad van belangrijkheid.

gewicht dat hij voor de bepaling van de economisch meest voordelige **en meest duurzame** inschrijving aan elk van de gekozen criteria toekent.

Dit relatieve gewicht kan worden uitgedrukt in een marge met een passend verschil tussen minimum en maximum.

Wanneer weging om objectieve redenen niet mogelijk is, vermeldt de aanbestedende dienst de criteria in dalende graad van belangrijkheid.

Amendement 42

Voorstel voor een richtlijn Artikel 67

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Levenscycluskosten dekken voorzover relevant alle volgende kosten over de levenscyclus van een product, dienst of werk, als bedoeld in artikel 2, punt 22:

(a) interne kosten, met inbegrip van kosten voor de verkrijging, zoals productiekosten, het gebruik, zoals energieverbruik, onderhoudskosten, en het levenseinde, zoals kosten voor ophaling en recycling, en

(b) externe milieukosten die rechtstreeks verband houden met de levenscyclus, mits de waarde in geld kan worden vastgesteld en gecontroleerd, die betrekking kunnen hebben op kosten voor de uitstoot van broeikasgassen of andere vervuilende uitstoot en overige kosten voor bestrijding van klimaatverandering.

2. Wanneer aanbestedende diensten de kosten op basis van de levenscyclus beoordelen, vermelden zij in de aanbestedingsdocumenten welke methodologie wordt gebruikt voor de berekening van de levenscycluskosten. De gebruikte methodologie moet voldoen aan

Amendement

1. Levenscycluskosten dekken voorzover relevant alle volgende kosten over de levenscyclus van een product, dienst of werk, als bedoeld in artikel 2, punt 22:

(a) interne kosten, met inbegrip van kosten voor de verkrijging, zoals productiekosten, het gebruik, zoals energieverbruik, onderhoudskosten, en het levenseinde, zoals kosten voor ophaling en recycling, en

(b) externe kosten, **zoals maatschappelijke en/of** milieukosten die rechtstreeks verband houden met de levenscyclus, mits de waarde in geld kan worden vastgesteld en gecontroleerd, die betrekking kunnen hebben op kosten **in verband met de gevolgen van de productie op de naaste omgeving en gemeenschappen in de buurt of** voor de uitstoot van broeikasgassen of andere vervuilende uitstoot en overige kosten voor bestrijding van klimaatverandering.

2. Wanneer aanbestedende diensten de kosten op basis van de levenscyclus beoordelen, vermelden zij in de aanbestedingsdocumenten welke methodologie wordt gebruikt voor de berekening van de levenscycluskosten, **en informeren zij de inschrijvers over de**

de volgende voorwaarden:

(a) zij is ontwikkeld op grond van wetenschappelijke gegevens of is gebaseerd op andere objectief controleerbare en niet discriminerende criteria;

(b) zij is bedoeld voor herhaalde of voortdurende toepassing;

(c) zij is toegankelijk voor alle betrokken partijen.

Aanbestedende diensten staan ondernemers, waaronder ondernemers uit derde landen, toe voor de vaststelling van de levenscycluskosten van hun offerte verschillende methodologieën toe te passen, mits zij bewijzen dat deze methodologie voldoet aan de onder a), b) en c) gestelde eisen en evenwaardig is aan de door de aanbestedende dienst vermelde methodologie.

3. Ingeval als onderdeel van een wetgevingshandeling van de Unie, **inclusief bij gedelegeerde handelingen** uit hoofde van sectorspecifieke regelgeving, een gemeenschappelijke methodologie voor de berekening van levenscycluskosten wordt vastgesteld, **is deze van toepassing wanneer de levenscycluskosten** deel uitmaken van de in artikel 66, lid 1, bedoelde gunningscriteria.

Een lijst van dergelijke wetgevings- en gedelegeerde handelingen is opgenomen in bijlage XV. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 89 gedelegeerde handelingen vast te stellen met betrekking tot de bijwerking van deze lijst wanneer wijzigingen noodzakelijk zijn ten gevolge van de vaststelling van nieuwe wetgeving

methode voor de berekening van de levenscycluskosten. De gebruikte methodologie moet **indien mogelijk worden vereenvoudigd om voor kmo's hanteerbaar te zijn, en** moet voldoen aan de volgende voorwaarden:

(a) zij is ontwikkeld op grond van wetenschappelijke gegevens of is gebaseerd op andere objectief controleerbare en niet discriminerende criteria;

(c) zij is toegankelijk voor alle betrokken partijen.

Aanbestedende diensten staan ondernemers, waaronder ondernemers uit derde landen, toe voor de vaststelling van de levenscycluskosten van hun offerte verschillende methodologieën toe te passen, mits zij bewijzen dat deze methodologie voldoet aan de onder a), b) en c) gestelde eisen en evenwaardig is aan de door de aanbestedende dienst vermelde methodologie. **De aanbestedende diensten kunnen een door een derde partij verstrekt certificaat verlangen als bewijs dat de methodologie gelijkwaardig is.**

3. Ingeval als onderdeel van een wetgevingshandeling van de Unie, uit hoofde van sectorspecifieke regelgeving, **of als onderdeel van een Europese technische specificatie**, een gemeenschappelijke methodologie voor de berekening van levenscycluskosten wordt vastgesteld, **wordt deze geacht te voldoen aan de criteria zoals bedoeld in lid 2 en kan deze** deel uitmaken van de in artikel 66, lid 1, bedoelde gunningscriteria.

Een lijst van dergelijke wetgevings- en gedelegeerde handelingen is opgenomen in bijlage XV. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 89 gedelegeerde handelingen vast te stellen met betrekking tot de bijwerking van deze lijst wanneer wijzigingen noodzakelijk zijn ten gevolge van de vaststelling van nieuwe wetgeving

of de intrekking of wijziging van deze wetgeving.

of de intrekking of wijziging van deze wetgeving.

Amendement 43

Voorstel voor een richtlijn Artikel 69 – leden 3 en 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. De in de leden 1 en 2 bedoelde toelichting **kan** in het bijzonder betrekking **hebben** op:

(d) naleving, **tenminste op gelijkwaardige wijze**, van verplichtingen uit hoofde van wetgeving van de Unie op het gebied van **sociaal**, arbeids- of milieurecht of met betrekking tot de in bijlage XI vermelde bepalingen van internationaal sociaal en milieurecht, of indien deze niet van toepassing zijn, uit hoofde van andere regelingen die een gelijkwaardig beschermingsniveau bieden;

(e) de eventuele ontvangst van staatssteun door de inschrijver.

4. De aanbestedende dienst controleert de verstrekte informatie in overleg met de inschrijver. Hij **kan** de inschrijving alleen **afwijzen** wanneer het lage niveau van de aangerekende prijzen of kosten niet uit het bewijsmateriaal blijkt rekening houdend met de in lid 3 bedoelde elementen.

Aanbestedende diensten wijzen de inschrijving af wanneer zij hebben vastgesteld dat de inschrijving abnormaal laag is omdat zij niet voldoet aan **verplichtingen die gelden uit hoofde van wetgeving van de Unie op het gebied van sociaal, arbeids- of milieurecht of uit hoofde van de in bijlage XI vermelde bepalingen van internationaal sociaal en milieurecht.**

Amendement

3. De in de leden 1 en 2 bedoelde toelichting **heeft** in het bijzonder betrekking op:

(d) naleving van verplichtingen uit hoofde van wetgeving van de Unie **of nationale wetgeving en/of collectieve overeenkomsten** op het gebied van **beschermende bepalingen op sociaal gebied, arbeidsgebied en arbeidsomstandigheden** of milieurecht of met betrekking tot de in bijlage XI vermelde bepalingen van internationaal sociaal en milieurecht, of indien deze niet van toepassing zijn, uit hoofde van andere regelingen die een gelijkwaardig beschermingsniveau bieden;

(e) de eventuele ontvangst van staatssteun door de inschrijver.

4. De aanbestedende dienst controleert de verstrekte informatie in overleg met de inschrijver. Hij **wijst** de inschrijving alleen **af** wanneer het lage niveau van de aangerekende prijzen of kosten niet uit het bewijsmateriaal blijkt rekening houdend met de in lid 3 bedoelde elementen, **of wanneer de ontvangen toelichting ontoereikend is.**

Aanbestedende diensten wijzen de inschrijving af wanneer zij hebben vastgesteld dat de inschrijving abnormaal laag is omdat zij niet voldoet aan **de in lid 3, onder d), vastgelegde bepalingen.**

Amendement 44

Voorstel voor een richtlijn Artikel 70

<i>Door de Commissie voorgestelde tekst</i>	<i>Amendement</i>
<p>Artikel 70</p> <p>Voorwaarden waaronder de opdracht wordt uitgevoerd</p> <p>Aanbestedende diensten kunnen speciale voorwaarden verbinden aan de uitvoering van een opdracht, mits deze voorwaarden in de oproep tot mededinging of in de specificaties worden vermeld. Deze voorwaarden kunnen in het bijzonder betrekking hebben op overwegingen op sociaal en milieugebied. Zij kunnen eveneens de verplichting voor ondernemingen inhouden om te voorzien in compensaties voor het risico op prijsstijgingen die het gevolg zijn van prijsschommelingen (hedging) en een aanzienlijke invloed kunnen hebben op de uitvoering van de opdracht.</p>	<p>Artikel 70</p> <p>Voorwaarden waaronder de opdracht wordt uitgevoerd</p> <p>Aanbestedende diensten kunnen speciale voorwaarden verbinden aan de uitvoering van een opdracht, mits deze voorwaarden in de oproep tot mededinging of in de specificaties worden vermeld. Deze voorwaarden kunnen in het bijzonder betrekking hebben op overwegingen op sociaal en milieugebied en dienen verplichtingen te omvatten uit hoofde van wetgeving van de Unie en/of nationale wetgeving en/of collectieve overeenkomsten op het terrein van sociale bepalingen of bepalingen op het gebied van arbeidsbescherming en arbeidsomstandigheden of milieuwetgeving, dan wel van de internationale sociale bepalingen en bepalingen ter bescherming van het milieu zoals opgenomen in bijlage XI, die van kracht zijn in de lidstaat, de regio of de plaats waar de werken moeten worden uitgevoerd of de diensten moeten worden verricht. Zij kunnen eveneens de verplichting voor ondernemingen inhouden om te voorzien in compensaties voor het risico op prijsstijgingen die het gevolg zijn van prijsschommelingen (door verschillende hedgingstrategieën toe te passen, waaronder formules voor de vaststelling van de prijs) en een aanzienlijke invloed kunnen hebben op de uitvoering van de opdracht.</p>

Motivering

Verplichtingen inzake sociale en werkgelegenheidsbescherming en arbeidsvoorwaarden moet duidelijk vastgelegd worden in de clausules voor de uitvoering van de opdracht om naleving te verzekeren.

Amendement 45

Voorstel voor een richtlijn Artikel 71 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. In de aanbestedingsdocumenten **kan** de aanbestedende dienst de inschrijver **verzoeken**, of hij kan daartoe door een lidstaat worden verplicht, in zijn inschrijving aan te geven welk gedeelte van de opdracht hij eventueel voornemens is aan derden in onderaanneming te geven en welke onderaannemers hij voorstelt.

Amendement

1. In de aanbestedingsdocumenten verzoekt de aanbestedende dienst de inschrijver, of hij kan daartoe door een lidstaat worden verplicht, in zijn inschrijving aan te geven welk gedeelte van de opdracht hij eventueel voornemens is aan derden in onderaanneming te geven en welke onderaannemers hij voorstelt, **waarbij hij informatie verschaft over de onderaannemer, waaronder de naam, de contactgegevens en de wettelijke vertegenwoordigers.**

1 bis. De aanbestedende dienst dient in de aanbestedingsdocumenten te bepalen dat de voorwaarden en vereisten die van toepassing zijn op de inschrijver eveneens van toepassing zijn op eventuele derden die een gedeelte van de opdracht in onderaanneming uitvoeren.

1 ter. Door de ondernemer voorgestelde wijzigingen in de onderaannemingsketen moeten door de aanbestedende dienst worden goedgekeurd. Indien de voorgestelde verandering ook een nieuwe onderaannemer betreft, vermeldt de hoofdaannemer de naam, de contactgegevens en de wettelijke vertegenwoordigers ervan.

1 quater. De voorgestelde wijziging wordt afgewezen wanneer hij niet garandeert dat de in punt 1 bis bepalingen worden nageleefd.

7. De aanbestedende dienst stelt in zijn contract met de hoofdaannemer, en de hoofdaannemer en eventuele intermediaire onderaannemers in hun contract met hun onderaannemers, dat wanneer er redenen zijn om te vermoeden dat hun rechtstreekse onderaannemer de in de tweede alinea vermelde voorschriften schendt, de rechtstreekse

onderaannemer onmiddellijk maatregelen treft om de situatie recht te zetten en dat het betrokken contract indien dat niet gebeurt, beëindigd wordt.

8. Als de beëindiging van het contract en de vervanging van de betreffende onderaannemer geschiedt via een overdracht van onderneming overeenkomstig Richtlijn 2001/23/EG, dan zijn de bepalingen van die richtlijn van toepassing.

Amendement 46

Voorstel voor een richtlijn Artikel 72 – lid 3 – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

De eerste alinea geldt echter niet in het geval van rechtsopvolging onder algemene of gedeeltelijke titel in de positie van de aanvankelijke ondernemer, ten gevolge van herstructurering van de onderneming of insolventie, door een andere ondernemer die voldoet aan de aanvankelijk vastgestelde criteria voor kwalitatieve selectie, mits dit geen andere wezenlijke wijzigingen in de opdracht meebrengt en niet is bedoeld om de toepassing van deze richtlijn te omzeilen.

Amendement

De eerste alinea geldt echter niet in het geval van rechtsopvolging onder algemene of gedeeltelijke titel in de positie van de aanvankelijke ondernemer, ten gevolge van herstructurering van de onderneming of insolventie, door een andere ondernemer die voldoet aan de aanvankelijk vastgestelde criteria voor kwalitatieve selectie, mits dit geen andere wezenlijke wijzigingen in de opdracht meebrengt en niet is bedoeld om de toepassing van deze richtlijn te omzeilen. ***De eerste alinea geldt evenmin wanneer de aanbestedende dienst geherstructureerd wordt, aangezien de aanbestedende dienst het recht heeft de overeenkomst aan een derde partij over te dragen, die de plichten van de aanbestedende dienst op zich neemt.***

Amendement 47

Voorstel voor een richtlijn Artikel 73 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

De lidstaten zorgen ervoor dat aanbestedende diensten onder de bij het toepasselijke nationale contractenrecht

Amendement

De lidstaten zorgen ervoor dat ***het nationale verbintenissenrecht in acht wordt genomen bij het verbreken van een***

bepaalde voorwaarden een opdracht voor werken, leveringen of diensten gedurende de looptijd ervan kunnen verbreken **wanneer** aan een van de volgende voorwaarden is voldaan:

overheidsopdracht. De lidstaten kunnen, wanneer aanbestedende diensten onder de bij het toepasselijke nationale contractenrecht bepaalde voorwaarden een opdracht voor werken, leveringen of diensten gedurende de looptijd ervan kunnen verbreken, **eisen dat** aan een van de volgende voorwaarden is voldaan:

Amendement 48

Voorstel voor een richtlijn Artikel 73 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Lidstaten kunnen naar eigen goeddunken de keuze van dienstverrichters organiseren op de manier die zij het meest passend vinden en het staat hen vrij om sociale diensten en andere specifieke diensten zelf te verlenen of om hun dienstverlening te organiseren op een andere manier die niet leidt tot het uitschrijven van overheidsopdrachten. Deze richtlijn is niet van toepassing op specifieke nationale procedures, bij voorbeeld procedures die gestoeld zijn op de vrije keuze van de gebruikers voor de dienstverlener (zoals vouchersystemen, vrije-keuzemodellen en driehoeksverhoudingen) of op het beginsel dat alle aanbieders van sociale of andere specifieke diensten die in staat zijn om aan de vooraf vastgestelde wettelijke voorwaarden te voldoen, ongeacht hun rechtsvorm, de mogelijkheid moeten krijgen om de betreffende diensten te verlenen, mits daarbij de algemene beginselen van gelijke behandeling, transparantie en non-discriminatie in acht worden genomen.

Amendement 49

Voorstel voor een richtlijn Artikel 76 – lid 1

1. De lidstaten voeren voor de gunning van onder dit hoofdstuk vallende opdrachten passende procedures in waarbij wordt gezorgd voor volledige naleving van de beginselen van transparantie en gelijke behandeling van ondernemers en aanbestedende diensten rekening kunnen houden met de specifieke kenmerken van de betrokken diensten.

1. De lidstaten voeren voor de gunning van onder dit hoofdstuk vallende opdrachten passende procedures in waarbij wordt gezorgd voor volledige naleving van de beginselen van transparantie, **non-discriminatie** en gelijke behandeling van ondernemers en aanbestedende diensten rekening kunnen houden met de specifieke kenmerken van de betrokken diensten.

Amendement 50

Voorstel voor een richtlijn Artikel 76 – lid 2

2. De lidstaten zorgen ervoor dat aanbestedende diensten rekening kunnen houden met de noodzaak **de kwaliteit**, continuïteit, toegankelijkheid, beschikbaarheid en volledigheid van de diensten, de specifieke behoeften van verschillende categorieën gebruikers, de betrokkenheid en inspraak van gebruikers en de innovatie te verzekeren. De lidstaten **kunnen ook bepalen** dat de keuze van de dienstenaanbieder niet alleen op de prijs voor de verrichting van de dienst wordt gebaseerd.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat aanbestedende diensten rekening houden met de noodzaak **een hoog kwaliteitsniveau**, continuïteit, toegankelijkheid, **betaalbaarheid**, beschikbaarheid en volledigheid van de diensten, de specifieke behoeften van verschillende categorieën gebruikers, **met inbegrip van achtergestelde en kwetsbare groepen**, de betrokkenheid en inspraak van gebruikers en, **indien van toepassing**, de innovatie te verzekeren. De lidstaten **sluiten uit** dat de keuze van de dienstenaanbieder alleen op de prijs voor de verrichting van de dienst wordt gebaseerd. **Bij het opstellen van kwaliteitscriteria mogen de aanbestedende diensten verwijzen naar de in het facultatieve Europees kwaliteitskader voor sociale diensten vastgestelde criteria.**

2 bis. Aanbestedende diensten mogen de deelneming aan de aanbesteding voor de levering van sociale en gezondheidsdiensten beperken tot organisaties zonder winstoogmerk, mits er met het Europees recht in overeenstemming zijnde nationale wetgeving bestaat waarin de beperking van de toegang tot bepaalde diensten ten

gunste van organisaties zonder winstoogmerk is vastgelegd, conform de rechtspraak van het EHvJ. In de oproep tot mededinging wordt naar deze bepaling verwezen. De grondbeginselen van transparantie en gelijke behandeling worden in acht genomen.

Amendement 51

Voorstel voor een richtlijn Artikel 84 – lid 8 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

8 bis. Het jaarverslag bevat tevens een jaarlijkse vergelijking tussen de ingediende prijzen en de werkelijke kosten van reeds uitgevoerde contracten en informatie over de mogelijke invloed op het aantal werknemers dat bij leveranciers in dienst is.

Amendement 52

Voorstel voor een richtlijn Artikel 85 – alinea 1 – letter e

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(e) de naam van de begunstigde inschrijver en de motivering voor de keuze van deze inschrijving, alsmede, indien bekend, het gedeelte van de opdracht of de raamovereenkomst dat de begunstigde inschrijver voornemens is in onderaanneming aan derden te geven;

(e) de naam van de begunstigde inschrijver en de motivering voor de keuze van deze inschrijving, alsmede, indien bekend, het gedeelte van de opdracht of de raamovereenkomst dat de begunstigde inschrijver voornemens is in onderaanneming aan derden te geven *en informatie over de onderaannemers, waaronder hun namen, contactgegevens en wettelijke vertegenwoordigers;*

Amendement 53

Voorstel voor een richtlijn Artikel 87 – lid 3 – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

De lidstaten zorgen ervoor dat belangstellende ondernemers een vlotte toegang krijgen tot passende informatie over verplichtingen met betrekking tot belastingen, milieubescherming en ***sociaal- of arbeidsrechtelijke verplichtingen*** die gelden in de lidstaat, regio of plaats waar de werken moeten worden uitgevoerd of de diensten moeten worden verricht en die bij de uitvoering van de opdracht van toepassing zullen zijn op de ter plaatse uit te voeren werken of te leveren diensten.

Amendement

De lidstaten zorgen ervoor dat belangstellende ondernemers een vlotte toegang krijgen tot passende informatie over verplichtingen met betrekking tot belastingen, milieubescherming en ***bepalingen inzake sociale bescherming en de bescherming van arbeidsomstandigheden*** die gelden in de lidstaat, regio of plaats waar de werken moeten worden uitgevoerd of de diensten moeten worden verricht en die bij de uitvoering van de opdracht van toepassing zullen zijn op de ter plaatse uit te voeren werken of te leveren diensten. ***De lidstaten zorgen ervoor dat aanbestedende diensten aangeven waar in het bestek de informatie zich bevindt.***

Amendement 54

**Voorstel voor een richtlijn
Bijlage VIII – punt 2 – inleidende formule**

Door de Commissie voorgestelde tekst

"norm": een technische specificatie die door een erkende ***normalisatie-instelling*** voor ***herhaalde*** of ***voortdurende toepassing is goedgekeurd***, waarvan de inachtneming niet verplicht is en die tot een van de volgende categorieën behoort:

Amendement

"norm": een technische specificatie ***vastgesteld bij consensus en goedgekeurd*** door een erkende ***normalisatieorganisatie*** voor ***herhaald*** of ***voortdurend gebruik***, waarvan de inachtneming niet verplicht is en die tot een van de volgende categorieën behoort:

Amendement 55

**Voorstel voor een richtlijn
Bijlage XVI – punt 6**

Door de Commissie voorgestelde tekst

– ***Diensten verleend door vakbonden***

Amendement

– ***Spoedeisende medische diensten***
– ***Scholieren- en studentenvervoer***

PROCEDURE

Titel	Plaatsing van overheidsopdrachten		
Document- en procedurenummers	COM(2011)0896 – C7-0006/2012 – 2011/0438(COD)		
Commissie ten principale Datum bekendmaking	IMCO 17.1.2012		
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	EMPL 17.1.2012		
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Birgit Sippel 16.2.2012		
Behandeling in de commissie	31.5.2012	10.7.2012	17.9.2012
Datum goedkeuring	18.9.2012		
Uitslag eindstemming	+: 30	–: 1	0: 11
Bij de eindstemming aanwezige leden	Edit Bauer, Heinz K. Becker, Phil Bennion, Vilija Blinkevičiūtė, Philippe Boulland, David Casa, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Marije Cornelissen, Emer Costello, Andrea Cozzolino, Frédéric Daerden, Karima Delli, Sari Essayah, Richard Falbr, Thomas Händel, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Danuta Jazłowiecka, Martin Kastler, Ádám Kósa, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Rovana Plumb, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Nicole Sinclair, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck		
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Georges Bach, Sergio Gutiérrez Prieto, Filiz Hakaeva Hyusmenova, Jelko Kacin, Svetoslav Hristov Malinov, Ramona Nicole Mănescu, Emilie Turunen		